

Afgrænsningen mellem manddrab, jf. Straffelovens § 237 og vold med døden til følge, jf. straffelovens § 245, jf. 246

THE DIFFERENCE BETWEEN HOMICIDE PURSUANT TO SECTION 237 AND MANSLAUGHTER PURSUANT TO SECTION 245, CF. SECTION 246 REGARDING INTENT

Jenny Catarina Goncalves Chaves, 2015 4349

Lise Vo Høeg-Petersen, 2015 3288

VEJLEDER: BIRGIT FELDTMANN

Indholdsfortegnelse

1. Abstract	3
2. Indledning	4
2.1 Emnevalg	4
2.3 Afgrænsning	5
2.4 Metode	5
3. Manddrab	8
3.1 Drabsforbrydelser generelt	8
3.2 Manddrab, jf. straffelovens § 237	8
4. Legemsangreb	9
4.1 Ordinær vold, jf. straffelovens. § 244	9
4.2 Kvalificeret vold, jf. straffelovens § 245	11
4.3 Særlig grov vold, jf. straffelovens § 246	13
4.3.1 Vold med døden til følge, jf. straffelovens § 245, jf. § 246.	14
5. Forsæt	15
5.1 Grundlæggende om forsæt	15
5.2 Definition af forsæt	15
5.3 Direkte forsæt	16
5.4 Sandsynlighedsforsæt	17
5.5 Dolus eventualis	18
5.6 Bevis for forsæt	19
6. Afgrænsning mellem straffelovens §§ 237 og 246 i retspraksis	20
6.1 Manddrab	20
6.1.1 U.2001.396H	20
6.1.2 U.2004.1456H	21
6.1.3 U.2009.315V	24
6.1.4 TfK 2010.366V	30
6.1.5 TfK2015.819V	33
6.1.6 TfK2021.1150Ø	37
6.2 Vold med døden til følge	44
6.2.1 U.1995.20.H	44
6.2.2 U.1997.334 V	45
6.2.3 U.2002.349/2 V	48
6.2.4 U.2007.240 V	50
6.2.5 FED2014.221 Ø	51

6.2.6 TfK.2017.272/2V	57
7. Sammendrag af dommene	66
7.1 Vold i form af knivstik	66
7.2 Vold i form af skud	67
7.3 Stump vold (slag, spark, tramp og lignende)	68
8. Konklusion	69
9. Litteraturliste	72

1. Abstract

This project will investigate where the line between homicide pursuant to section 237 and manslaughter pursuant to section 245, cf. section 246 regarding intent can be drafted. This project will focus on the situation where a person takes another persons life by using violence. It will also be examined how the courts assess what the accused has intended. To fulfill this purpose relevant sources such as legislation, case law and literature will be analyzed and discussed.

In the first and second section of this project, the relevant legal provisions will be explained and analyzed to give a fundamental knowledge of the subject of matter, after which the different types of intent will be described in the third section of this project. This project will only be focussing on the Danish Criminal Law with a special focus on section 237 and section 245, cf. section 246.

In the fourth and fifth section relevant case law will be explained and analyzed. The results of the judgements will be compared and discussed. It has been shown that the difference between the two sections is that there is intent to violence as well as intent to death in homicide according to section 237 in the Danish Criminal Law, where there is only intent to violence in manslaughter according to section 245, cf. section 246. That means that if the offender had the intent to kill the victim he will be judged according to section 237 which can result in imprisonment from 5 years to lifetime. But if the offender only had intent to violence and not to death, he can be judged according to section 245, cf. section 246.

It is also shown that the courts still find it difficult to prove however the offender had intent to violence as well as death or if he only had intent to violence. It is also difficult to specify which factors the court attaches importance to, as this is a concrete assessment of each case. However, there is a repetition in which factors are emphasized in court such as how many times the victim was hit, if the victim got hit with an object and whether the victim showed any signs of total defenselessness.

In the sixth and final section, we have reached a conclusion on our purpose with this project.

2. Indledning

2.1 Emnevalg

I dansk ret findes der to former for subjektiv skyld; forsæt og uagtsomhed. I straffeloven er der krav om forsæt for at kunne pålægge strafansvar, dog kan der også straffes for uagtsomhed, hvis dette er hjemlet i loven, jf. straffelovens § 19. Forsætsbegrebet er ikke defineret i straffeloven, dog kan der opnås en forståelse af begrebet ud fra forarbejderne til straffeloven. Det afgørende ved forsæt er, hvad gerningsmanden har tænkt, hvorimod det ved uagtsomhed er afgørende, hvad gerningsmanden burde have tænkt.

Når det hos domstolene skal besluttes, hvad en gerningsmand skal dømmes for, skal domstolene vurdere, hvad gerningsmanden har haft forsæt til. Det kan være, at en gruppe aftaler at tæske en person for at give personen en lærestreg. Gruppen omringer offeret, hvor et gruppemedlem holder udvig, imens to gruppemedlemmer holder offeret fast, så de resterende tre gruppemedlemmer kan slå ham. Pludselig trækker et gruppemedlem en kniv op fra lommen, som han stikker offeret i maven med. Offeret afgår ved døden som følge af knivstikket. Ingen af de andre gruppemedlemmer vidste, at han havde en kniv. Gruppen havde kun aftalt, at de skulle give offeret nogle tæsk og ikke slå offeret ihjel. Alle i gruppen nægter sig skyldige i manddrab. Det er derfor op til domstolene at tage stilling til, om gerningsmændene har handlet i forening, og om hvorvidt der har været forsæt til døden, eller om der blot har været forsæt til volden.

Kan det ikke bevises, at gerningsmanden har haft forsæt til, at offeret skulle afgå ved døden, skal det i stedet vurderes, om gerningsmanden har haft forsæt til volden, samt om gerningsmanden har anset det som en mulig følge, at offeret ville afgå ved døden. Det kan dog i nogle sager være kompliceret at vurdere, hvad der har været forsæt til, hvorfor domstolene må vurdere de øvrige omstændigheder. Mange faktorer kan spille ind i vurderingen af, om gerningsmanden har forsæt, hvorfor domstolene altid foretager en individuel vurdering af hver sag. Det er derfor relevant at undersøge hvilke omstændigheder der lægges vægt på, når domstolene skal vurdere, om der er tale om manddrab eller vold med døden til følge.

Afgrænsningen mellem straffelovens § 237 og straffelovens § 245, jf. § 246 er vigtig, idet at forskellen på strafferammen mellem de to lovovertrædelser kan være markant, idet straffen for manddrab kan udløse op til livstid, hvorimod vold med døden til følge højest kan udløse 10 års fængsel.

2.2 Problemformulering

I dette speciale vil det blive undersøgt, hvornår der dømmes for manddrab efter straffelovens § 237, og hvornår der dømmes for vold med døden til følge efter straffelovens § 245, jf. § 246. Herunder vil det ligeledes blive undersøgt, hvordan domstolene vurderer, hvad den tiltalte har haft forsæt til.

2.3 Afgrænsning

Dette projekt er afgrænset til at omhandle manddrab efter straffelovens § 237 og vold med døden til følge efter straffelovens § 245, jf. § 246. Dette betyder, at straffelovens § 238 om barnedrab, straffelovens § 239 om drab efter begæring, straffelovens § 240 om hjælp til selvmord samt straffelovens § 241 om uagtsomt manddrab ikke vil blive behandlet i projektet. Vold efter straffelovens § 245a om kvindelig omskæring vil ligeledes ikke blive behandlet i projektet.

Der vil i projektet inddrages domme, hvor der, udover straffelovens § 237 og § 245, jf. § 246, også rejses tiltale efter andre bestemmelser. Det vil, i afsnit 6, blive nævnt, hvis den tiltalte er tiltalt for flere forhold, samt hvis forholdene har indflydelse på strafudmålingen. Disse forhold vil dog ikke blive analyseret eller kommenteret yderligere på.

Dette speciale vil derudover omhandle forsæt i danske straffesager vedrørende manddrab, jf. straffelovens § 237 og vold med døden til følge, jf. straffelovens § 245, jf. § 246. Forsætsformer inden for andre retsområder vil ikke blive behandlet i dette speciale.

Eventuelle erstatningsspørgsmål i dommene vil heller ikke blive behandlet, da disse ikke har relevans for besvarelsen af problemformuleringen.

2.4 Metode

I dette projekt vil der blive anvendt den retsdogmatiske metode til at klarlægge grænsen mellem straffelovens § 237 om manddrab og straffelovens § 245, jf. § 246 om vold med døden til følge. Den retsdogmatiske metode indebærer en beskrivelse samt analyse af gældende ret. For at kunne besvare problemformulering vil derfor blive udarbejdet en beskrivelse af retstilstanden for straffelovens §§ 237 og 245, jf. 246 samt analyse på relevant retspraksis. Derudover vil der være en kort redegørelse for § 19 og § 244. Hertil vil der blive anvendt relevante retskilder, anerkendte fortolkningsprincipper og retlig subsumtion.¹ Specialet vil forholde sig til de faktorer, som der bliver lagt vægt på ved domfældelse for at præcisere, hvornår der er tale om vold med døden til følge fremfor manddrab og omvendt.

For at klarlægge gældende ret på området vil der benyttes forarbejder, gældende lovgivning, retspraksis, juridisk litteratur, artikler samt internetsider.

Forarbejder

Forarbejder er bemærkninger til lovforslag og beskriver hele arbejdsprocessen under udarbejdelsen af en lov. Forarbejder er en vigtig retskilde, da de har stor betydning for selve fortolkningen af en lovbestemmelse, idet de giver en idé om hvilke tanker, hensyn og formål, der er blevet lagt til grund for loven samt dennes bestemmelser.² I dette projekt vil forarbejderne til straffeloven blive anvendt for at præcisere formålet samt anvendelsen af de relevante bestemmelser for besvarelsen af problemformuleringen.

Gældende lovgivning

Lovgivningen har en højere prioritet end de øvrige retskilder, da det er et udtryk for den gældende retsopfattelse. Dette betyder, at retsanvenderen er forpligtet af loven og dermed først skal undersøge, om denne kan anvendes ved de konkrete retsspørgsmål, som de måtte støde på.³ Dog gælder dette ikke for alle dele af loven, men blot for de forholdsregler⁴, der fastlægger, hvad der er

---

¹ Carsten Munk-Hansen, Retsvidenskabsteori, 2. udgave, 1. oplag, 2018, Djøf Forlag, side 204 f.

² W.E. von Eyben, Juridisk Grundbog Bind 1, 5. udgave, 1. oplag, 1991, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 20

³ Jens Evald, Retskilderne og den juridiske metode, 2. udgave, 1. oplag, 2000, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 27

⁴ Også kaldet pligtregler.

tilladt, påbudt eller forbudt.⁵ Specialets fokusområde/kerneområde er på straffeloven, og den vil derfor blive anvendt til redegørelse af lovens forholdsregler⁶. Herefter vil de blive fortolket og inddraget i analysen ved at sammenholde lovteksten med lovforslag, bemærkninger og betænkninger hertil.

Retspraksis

Retspraksis har også en høj prioritet, da lovgivningen har overladt udfyldning samt fortolkning af straffelovens § 237 samt § 245, jf. § 246 til domstolene.⁷ Der vil blive analyseret relevant retspraksis for at præcisere begreber samt udlede gældende retstilstande. Retspraksis er vigtigt, da det fortæller hvordan gældende ret er på domsafsigelsestidspunktet. Der er forsøgt fokuseret på nyere afgørelser, da det danner et mere aktuelt billede af, hvordan gældende ret er på nuværende tidspunkt. I nogle af dommene er vidneforklaringer samt andre relevante oplysninger ikke medbragt i domsudskriftet. Vi har derfor forsøgt at søge om aktindsigt i de pågældende domme for at få en helhedsforståelse af dommene, dog har dette ikke været muligt på grund af den lange sagsbehandlingstid forårsaget af COVID-19. Det har dog været muligt at gennemskue, hvad der er blevet forklaret ud fra landsrettens og højesterets resume. I specialet bliver der anvendt domme fra både byretten, landsretten og Højesteret. Dog er de byretsdomme, der er valgt til besvarelse af problemformuleringen, alle anket til landsretten eller højesteret. Landsrettens og højesterets begrundelser og domme vægtes højere, idet disse afgørelser har en højere præjudikatsværdi end byretsdomme.

Juridisk litteratur

Juridisk litteratur, herunder artikler, er ikke en retskilde i dansk ret, men disse kan dog anvendes til at give en uddybende forståelse af, hvad en retskilde er samt fremhæve retskildernes funktion i den juridiske argumentation.⁸ De forskellige retskilder og deres samspil er, i de fleste tilfælde, vanskelige at overskue, idet opgaven er meget tidskrævende. Juridisk litteratur, udarbejdet af andre jurister,

---

⁵ Jens Evald, Retskilderne og den juridiske metode, 2. udgave, 1. oplag, 2000, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 30

⁶ Også kaldet pligtregler.

⁷ Jens Evald, Retskilderne og den juridiske metode, 2. udgave, 1. oplag, 2000, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 37

⁸ Peter Blume, Juridisk metodelære, 5. udgave, 1. oplag, 2009, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 68

anses for at være troværdigt, hvorfor der ikke er nogen grund til at gentage deres arbejde. I dette speciale vil litteraturen derfor blive brugt i den juridiske argumentation som et argument eller som et fortolkningsbidrag til de andre retskilder.⁹

3. Manddrab

3.1 Drabsforbrydelser generelt

Hvis en person forvolder en andens død, betegnes denne forbrydelse som drab eller manddrab. Begge betegnelser bliver anvendt om både forsætlige og uagtsomme forhold og er hjemlet i straffelovens §§ 237-239 og § 241. Det forsætlige og det uagtsomme drab rejser de samme spørgsmål om den objektive afgrænsning. Ved fødselens begyndelse indtræder beskyttelsen, og drab er først fuldbyrdet, når et menneske er afgået ved døden.¹⁰ Dette skal være forårsaget på en adækvat måde ved gerningsmandens retsstridige forhold, og både aktive og passive forhold kommer i betragtning som ansvarsgrundlag. Forskellen på bestemmelserne foreligger ved det subjektive krav. Ved § 237-§239 er der et tilregnelserkrav om forsæt. Indtræder døden ikke, kan forsæt til dens indtræden begrunde straf for drabsforsøg, som absorberer ansvar for et legemsangreb. Mangler der dog drabsforsæt, kan der ikke være tale om forsøg, og der straffes derfor for legemsangreb eller for et faredelikt.¹¹

3.2 Manddrab, jf. straffelovens § 237

Manddrab er hjemlet i straffelovens § 237, som lyder: *‘Den, som dræber en anden, straffes for manddrab med fængsel fra 5 år indtil på livstid.’* Sammenholdt med straffeloven fra 1866 (§ 190)¹² findes der i den gældende straffelov ikke nogen bestemmelse om kvalificeret drab, der kendetegnes ved et skærpet forsætskrav. I straffeloven fra 1866 beskrives drab *‘med overlæg’* i § 190, det vil sige

---

⁹ Peter Blume, Juridisk metodelære, 5. udgave, 1. oplag, 2009, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 69

¹⁰ Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group, side 17

¹¹ Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group, side 17-18

¹² “Den, som med Overlæg skiller et andet Menneske ved Livet, straffes paa Livet”, jf. § 190 i Almindelig borgerlig Straffelov af 10. Februar 1866

'med koldt blod'. Der er derfor ikke længere brug for udtrykket 'mord' som en betegnelse for en speciel type for drab, dog anvendes denne betegnelse ofte om forsætlig drab eller særlig groft drab.

For at realisere gerningsindholdet i straffelovens § 237 kræver det, at både det objektive og subjektive gerningsmoment er opfyldt. Det subjektive gerningsmoment består i, at gerningsmanden har foretaget en aktiv overtrædelse af bestemmelsen. Her vil reglerne om forsæt til gerningsfølgerne bestemme det subjektive krav. Det vil sige, at hvis gerningsmanden har haft forsæt til gerningens følger - i dette tilfælde døden - vil det subjektive krav være opfyldt. Det objektive gerningsmoment består i, at forvolde en anden persons død. Det vil sige, at hvis en gerningsmand har forvoldt en anden mands død, vil det objektive krav i straffelovens § 237 være opfyldt.

Foreligger der tvivl om forsæt til døden, vil domfældelse for kvalificeret eller særlig grov vold oftest være alternativet til straffelovens § 237. Området for uagtsomt manddrab begynder ved forsættets nederste grænse.¹³

4. Legemsangreb

Forsætligt legemsangreb beskrives i tre former; ordinær vold (straffelovens § 244), kvalificeret vold (straffelovens §§ 245 og 245a) og særlig grov vold (straffelovens § 246). Det der er fælles, for de tre former er, at der har været forsætlig fysisk aggression mod en anden persons legeme.

I de følgende afsnit vil det blive fremhævet, hvilke gerningstræk der betegner de tre former for vold, og hvad der begrunder de tre forskellige strafmaksima, som siden 2002 har været fængsel i hhv. 3 år, 6 år og 10 år.¹⁴

4.1 Ordinær vold, jf. straffelovens. § 244

Ordinær vold er hjemlet i straffelovens § 244, som lyder: *'Den, som udøver vold mod eller på anden måde angriber en andens legeme, straffes med bøde eller fængsel indtil 3 år.'*

---

¹³ Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group, side 18-19

¹⁴ Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group, side 29-30

Stk. 2: Begåes forhold, der er nævnt i stk. 1, gentagne gange over en periode af en person i eller nært knyttet til den forurettedes husstand, uden at forholdet er omfattet af § 245, kan straffen stige til fængsel indtil 6 år.'

Begrebet vold er ikke defineret i loven, dog kan det udledes af bestemmelsens formulering, at handlingen skal kunne betegnes som et legemsangreb. Et legemsangreb er et betydeligt indgreb mod en andens legeme. Det kan iværksættes ved slag, skub, førergreb, benspænd, kast med genstande mod en person, osv. Det er derfor ikke nok, hvis man blot giver et let puf, eller hvis man griber fast i en anden persons arm. En truende holdning kan heller ikke udgøre vold. Dog behøver det ikke nødvendigvis at være den fysiske aggression, der har efterladt spor i form af rifter, buler, røde eller blå mærker. Det fremgår af ordlyden '*på anden måde [end ved vold] angriber en andens legeme*', at § 244 også omfatter andet end voldstilfælde, herunder hensættelse i bevidstløs eller hypnotisk tilstand, fremkaldelse af ildebefindende eller andet fysisk ubehag som for eksempel ved forgiftning, anbringelse i et iskoldt eller overophedet lokale, udmattelse, oversprøjtning med vand, afklipping af hår, osv.¹⁵

Stk. 2 er ved lovforslag¹⁶ blevet tilføjet til bestemmelsen som en skærpende omstændighed. Hvis vold efter § 244, stk. 1 er sket gentagne gange over en periode af en person i eller nært knyttet til forurettedes husstand, kan straffen stige til fængsel i 6 år, hvis forholdet ikke er omfattet af straffelovens § 245. Dette tilføjes, da regeringen ønskede en hårdere kurs over for vold i hjemmet.

Alle angreb, der er omfattet af straffelovens § 244 skal være foretaget med forsæt. Derudover skal voldsudøvelsen være iværksat af styrede legemsbevægelser, og voldsudøveren skal have en bevidsthed om, at en andens krop rammes eller påvirkes. Det betyder også, at der ikke er hjemmel til at straffe den som ved klodsethed, i fuldskab eller i øvrigt uagtsomt vælter eller rammer en anden, medmindre denne skade kan henføres under straffelovens § 249.¹⁷

---

¹⁵ Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group, side 31

¹⁶ Bemærkninger til lovforslag LFF 2018-04-25 nr. 223

¹⁷ Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group, side 32

Strafferammen i § 244 er bøde eller fængsel indtil 3 år.

4.2 Kvalificeret vold, jf. straffelovens § 245

Kvalificeret vold er hjemlet i straffelovens § 245 som lyder: *”Den, der udøver et legemsangreb af særlig rå, brutal eller farlig karakter eller gør sig skyldig i mishandling straffes med fængsel indtil 6 år. Har et sådant legemsangreb haft betydelig skade på legeme eller helbred til følge, skal dette betragtes som en særligt skærpende omstændighed.*

Stk. 2. Den, der uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde tilføjer en anden person skade på legeme eller helbred, straffes med fængsel indtil 6 år.”

Bestemmelsens ordlyd *’særlig’* skal forstås restriktivt. Det vil sige, at der er snævre rammer for, hvad denne bestemmelse kan omfatte. Den kvalificerede vold skal være præget af grovhedsmomenter, der går ud over voldsmænds sædvanlige midler.

Bestemmelsens ordlyd *’rå’* og *’brutal’* ligger tæt op ad hinanden, hvorfor de er vanskelige at adskille helt fra hinanden. Fælles for de to betegnelser er, at det for eksempel kan være, hvor voldsudøveren anvender redskaber, som jernkæder, stokke og lignende, der gør volden særlig rå og brutal. Det er dog ikke nødvendigt at anvende redskaber for at opfylde gerningskravene. Vold uden anvendelse af redskaber er også være omfattet af bestemmelsen, hvis for eksempel voldsudøverens angreb er rettet mod legemsdele, der er særligt sårbare. Dette kan blandt andet være kvælertag, gentagne og kraftige spark, spark mod øjnene, spark mod maven på en højgravid kvinde eller ved vold mod en liggende person.^{18 19}

Hvis det ud fra oplysningerne omkring volden samt dens omstændigheder kan vurderes, at der nemt kunne ske personen, som blev angrebet, noget alvorligt, foreligger der et legemsangreb *”af særlig farlig karakter”*. Et angreb kan også være omfattet af § 245, selvom handlingen ikke i sig selv er af særlig rå og brutal karakter. Det kan for eksempel være omfattet, hvis volden er udøvet på et stillads, med en kniv i hånden, ved greb om halsen eller hvis handlingen sker mod en person, der på grund

---

¹⁸ Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group, side 34

¹⁹ Bemærkninger til lovforslaget LFF 2018-02-07 nr. 142

af ung alder, fysisk svaghed, graviditet eller lignende var særlig udsat for alvorlige følger. Hvis man slår eller kaster med en flaske mod en person, kan paragraffen, som det skal henføres under, afhænge af, om flasken går i stykker eller ej. Oftest vil det kunne betegnes som vold efter straffelovens § 244, hvis flasken ikke går i stykker. Knuses flasken derimod vil det kunne betegnes som vold efter straffelovens § 245. Er slaget eller kastet rettet mod en persons ansigt, vil det som udgangspunkt være vold efter straffelovens § 245, selv hvis flasken ikke knuses.²⁰

Derudover indeholder bestemmelsen ordet *'mishandling'*. Mishandling kendetegnes typisk ved vold, der er særlig smertefuld og eventuelt ydmygende. Mishandlingen kan være gentagen eller anden forlænget voldsudøvelse ved udnyttelse af en fysisk overlegenhed.²¹ Det kan være over for et værgeløst offer for eksempel et barn, en samleverske eller en frihedsberøvet person. Slag mod en bevidstløs person kan også være mishandling.²²

Det subjektive krav i straffelovens § 245 er forsæt. Det betyder, at voldsudøveren skal have en forståelse af, at den gerning han skal til - eller er ved - at udøve er i strid med straffelovens § 245. Dog udelukker det ikke forsæt, at voldsudøveren ikke selv har opfattet sin vold som *'særlig rå eller brutal'* eller som *'mishandling'*.²³

Efter lovændringen i 1997 er der blevet tilføjet et 2. pkt. i straffelovens § 245, stk. 1, hvor der foreligger skærpene omstændigheder, hvis volden har *'betydelig skade på legeme eller helbred til følge'*. Strafmaksimum steg dermed fra fængsel i 4 år til fængsel i 6 år.

Bestemmelsens stk. 2 omfatter tilfælde, der ikke falder ind under bestemmelsens stk. 1, men hvor der foreligger forsæt til at tilføje en anden person skade. Ved legemsskader menes der blandt andet åbne sår, knoglebrud, udslåede tænder, øjenskader og nedsat hørelse. Det er altså typisk følger, der

---

²⁰ Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group, side 34

²¹ Bemærkninger til lovforslaget LFF 2018-02-07 nr. 142

²² Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group, side 34-35

²³ Gorm Toftegaard Nielsen, Thomas Elhom og Morten Niels Jakobsen, Kommenteret straffelov - speciel del, 11. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2017, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 388

medfører lægebehandling og længere tids sengeleje.^{24 25} Bestemmelsens stk. 2 skal opfattes som subsidiær til stk. 1, idet der sjældent er forsætligt forårsagede legemsskader, som ikke også kan henføres under stk. 1.²⁶

4.3 Særlig grov vold, jf. straffelovens § 246

Særlig grov vold er hjemlet i straffelovens § 246, som lyder: *'Har et legemsangreb omfattet af § 245 eller § 245 a, været af en så grov beskaffenhed eller haft så alvorlige skader eller døden til følge, at der foreligger særdeles skærpende omstændigheder, kan straffen stige til fængsel i 10 år.'*

Straffelovens § 246 er en strafskærpselsesbestemmelse, som giver hjemmel til, at straffen for overtrædelse af straffelovens § 245 eller § 245a kan stige til fængsel i 10 år.²⁷ Legemsangreb, som er omfattet af § 246, beskrives som den groveste vold. Udover at volden skal være omfattet af § 245 eller § 245 a, skal angrebet også have været *'af en så grov beskaffenhed eller haft så alvorlige skader eller døden til følge, at der foreligger særdeles skærpende omstændigheder.'*

§ 246 er derfor forbeholdt til særdeles grove forhold. Dog er det ikke muligt at beskrive, hvilke forhold der helt nøjagtigt kan være omfattet af § 246, idet der bliver lagt vægt på forskellige faktorer ved den skærpede bedømmelse. I nogle tilfælde vil der blive lagt vægt på en særlig grovhed af den udøvede vold, hvor der i andre tilfælde vil blive lagt vægt på voldens alvorlige følger.²⁸

Det fremgår af ordlyden, at § 246 kan anvendes ved dødens indtræden eller ved alvorlig invalidering²⁹. Alvorlig invalidering kan for eksempel være en hjerneskade, fuldstændig tab af hørelse, ødelæggelse af begge øjenæbler med total blindhed til følge eller total ødelæggelse af det

---

²⁴ Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group, side 36

²⁵ Bemærkninger til lovforslaget LFF 2018-02-07 nr. 142

²⁶ Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group, side 36

²⁷ Bemærkninger til lovforslaget LFF 2018-02-07 nr. 142

²⁸ Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group, side 37

²⁹ Gorm Toftegaard Nielsen, Thomas Elhom og Morten Niels Jakobsen, Kommenteret straffelov - Speciel del, 11. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2017, Jurist- og Økonomforbundets forlag, side 456

ene øje.³⁰ Dog er dette ikke ensbetydende med, at hvis forurettede får en hjerneskade som følge af volden, at forholdet så kan henføres under § 246. I TFK 2015.496 Ø var det uvist, om hjerneskaden på sigt ville påvirke den forurettede, hvorfor der ikke var tilstrækkeligt grundlag for at henføre forholdet under straffelovens § 246. I en anden dom fra TFK 2013.30 V havde adskillige slag, spark og tramp mod, blandt andet, forurettedes hoved ført til så alvorlige skader, at forholdet blev henført under § 246. Det er dermed ikke en betingelse, at skaden skal være varig. Hvis offeret er blevet påført legemsbeskadigelser, som er forbundet med høj dødelighed, langvarig sygemelding og arbejdsudygtighed, vil forholdet oftest kunne henføres under § 246.³¹ Det er derimod en forudsætning for anvendelse af § 246, at der er årsagssammenhæng mellem den udøvede vold og de alvorlige følger, som forurettede måtte få. Derudover skal disse følger være påregnelige ligesom de skal kunne tilregnes gerningspersonen.³²

4.3.1 Vold med døden til følge, jf. straffelovens § 245, jf. § 246.

Dør en person som følge af et legemsangreb, kan forholdet betegnes som *vold med døden til følge*.³³ Denne vold skal være omfattet af § 245 eller § 245 a, hvor det er et krav, at der skal foreligge forsæt.³⁴ Der må dog ikke være forsæt til døden, hvis gerningsmanden skal dømmes efter straffelovens § 245, jf. § 246. Er der forsæt til døden dømmes der for manddrab efter straffelovens § 237.

---

³⁰ Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group, side 456

³¹ jf. U 1994.598Ø og modsat TFK 2015.496Ø

³² Gorm Toftegaard Nielsen, Thomas Elhom og Morten Niels Jakobsen, Kommenteret straffelov - Speciel del, 11. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2017, Jurist- og Økonomforbundets forlag, side 457

³³ Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group, side 17

³⁴ Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group, side 17

5. Forsæt

5.1 Grundlæggende om forsæt

Det fremgår af straffelovens § 19, at der kun straffes for uagtsomhed, når dette er særligt hjemlet i loven. Dette betyder, at der som udgangspunkt er krav om forsæt.³⁵ Kravet om forsæt i straffelovens § 19 er fraveget ved en række bestemmelser, heriblandt § 182 om uagtsom brandstiftelse, § 241 om uagtsomt manddrab og § 160 om urigtig forklaring afgivet i retten ved grov uagtsomhed.³⁶

Kravet om forsæt ses i straffelovens § 237, hvor der kræves forsæt til døden for at kunne straffe for manddrab. Hvis der kun foreligger forsæt til volden og uagtsomhed i forhold til døden straffes der i stedet for vold med døden til følge efter straffelovens § 245, jf. § 246. Hvis der ikke foreligger forsæt til volden, og døden er indtrådt som følge af uagtsomhed, skal dette særligt hjemles i loven for at kunne medføre straf, jf. straffelovens § 19. Hertil kan § 241 anvendes, da den hverken har krav om forsæt til volden eller døden. Den kræver dog, at døden er sket som følge af en uagtsom handling.³⁷

5.2 Definition af forsæt

Begrebet forsæt er ikke defineret i straffeloven. Regeringen fremlagde et forslag til straffeloven i 1924 som indeholdt § 20, stk. 2, som lyder: *'Forsæt foreligger, naar Gerningsmanden ved sin Handling vil hidføre, hvad der efter Loven kræves til Forbrydelsen, eller anser dennes Indtræden som en nødvendig eller overvejende sandsynlig Følge af Gerningen eller vel kun anser Forbrydelsens Indtræden som mulig, men vilde have handlet, som om han havde anset den som sikker.'* Den gældende straffelov indeholder ikke denne definition, da denne fandtes overflødig. For alle former af forsæt, er det afgørende, hvad gerningsmanden *faktisk har* tænkt, hvorimod det afgørende for uagtsomhed er, hvad gerningsmanden *burde have* tænkt eller indset.³⁸ Ovenstående er dog ikke definitionen på forsæt og for at forstå begrebet, er det vigtigt at forstå de forskellige former for

---

³⁵ Vagn Greve, Poul Dahl Jensen og Gorm Toftegaard Nielsen, Kommenteret straffelov - Almindelig del, 10. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2013, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 243

³⁶ Vagn Greve, Poul Dahl Jensen og Gorm Toftegaard Nielsen, Kommenteret straffelov - Almindelig del, 10. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2013, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 244

³⁷ Vagn Greve, Poul Dahl Jensen og Gorm Toftegaard Nielsen, Kommenteret straffelov - Almindelig del, 10. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2013, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 242-245

³⁸ Vagn Greve, Poul Dahl Jensen og Gorm Toftegaard Nielsen, Kommenteret straffelov - Almindelig del, 10. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2013, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 245-246

forsæt. Forsæt foreligger i tre forskellige former; direkte forsæt, sandsynlighedsforsæt og dolus eventualis. Disse vil blive gennemgået i nedenstående afsnit.

5.3 Direkte forsæt

Den højeste grad af forsæt er direkte forsæt. En kort betegnelse herfor er at handle med *viden* og *vilje*.³⁹ I § 20, stk. 2 i lovforslaget til straffeloven fra 1924 defineres direkte forsæt således: *'Forsæt foreligger, naar Gerningsmanden ved sin Handling vil hidføre, hvad der efter Loven kræves til Forbrydelse.'*⁴⁰ Forsæt foreligger, når gerningsmanden tilstræber en bestemt følge af sin handling.⁴¹ En bestemt følge kan eksempelvis være døden i straffelovens § 237 om manddrab, hvor følgen tilstræbes, og der er forsæt til at dræbe. Det er ved direkte forsæt ubetydeligt, om gerningsmanden anser det for overvejende sandsynligt, at det vil lykkes ham at opnå følgen. Er gerningsmandens hensigt at dræbe, når han affyrer skud fra en pistol, foreligger der således direkte forsæt, også selvom chancen for at det lykkedes, at ramme offeret, er lille.^{42 43} Ved direkte forsæt skal der foreligge en viden i den forstand, at gerningsmanden tænkte på det foreliggende udfald, da han foretog den strafbare handling. Det vil sige, at hvis en gerningsmand sigter på en person med en pistol i den tro, at pistolen ikke er ladt, men pistolen går af, og personen dør, har gerningsmanden ikke forsæt til manddrab.⁴⁴ Ved direkte forsæt kræves der en vis grad af vilje.⁴⁵

For at kunne bedømme direkte forsæt afhænger det af om bestemmelsen er et forårsagelsesdelikt eller adfærdsdelikt. Det vil sige, at man kigger på, om det kriminaliserede indhold realiseres af handlingen eller af følgen.

Ved adfærdsdelikter er genstanden for forsæt dels selve handlingens beskaffenhed, dels omstændigheder der er forudgående eller samtidige i forhold til gerningstiden. Direkte forsæt

---

³⁹<https://denstoredanske.lex.dk/forsæt> sidst tilgået 19/11/2021

⁴⁰ Vagn Greve, Poul Dahl Jensen og Gorm Toftegaard Nielsen, Kommenteret straffelov - Almindelig del, 10. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2013, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 245

⁴¹ Vagn Greve, Det strafferetlige ansvar, 2. udgave, 1. oplag, 2004, Jurist- og Økonomforbundets Forlag side 210

⁴² Vagn Greve, Det strafferetlige ansvar, 2. udgave, 1. oplag, 2004, Jurist- og Økonomforbundets Forlag side 210

⁴³ Vagn Greve, Poul Dahl Jensen og Gorm Toftegaard Nielsen, Kommenteret straffelov - Almindelig del, 10. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2013, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 246

⁴⁴ Vagn Greve, Poul Dahl Jensen og Gorm Toftegaard Nielsen, Kommenteret straffelov - Almindelig del, 10. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2013, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 246

⁴⁵ Vagn Greve, Poul Dahl Jensen og Gorm Toftegaard Nielsen, Kommenteret straffelov - Almindelig del, 10. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2013, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 247

består i viden om eller kendskab til det pågældende gerningsmoment. Det kan for eksempel være den situation, hvor en gerningsmand føler sig sikker på, at han handler med heroin, men han i virkeligheden handler med mel. Her har gerningsmanden direkte forsæt til at handle med stoffer, idet det afgørende er, at gerningsmanden har en tro på det strafbare forhold.⁴⁶

Ved forårsagelsesdelikter består forsættet, at gerningsmanden har hensigt til, at en følge skal indtræde. Et eksempel på følgen eller virkningen er dødens indtræden og legemsbeskadigelse. Det vil sige, at selve følgen er målet for gerningsmandens handling eller undladelse. I straffelovens § 237 om manddrab hvor det kriminaliserede forhold er at dræbe, er det døden, som er følgen, og som er det strafbare. Kan det bevises, at der er en hensigt til at forvolde en følge, er det ikke et krav, at gerningsmanden har forudset følgen som sikker eller i høj grad anset følgen som sandsynlig. Med dette menes der, at gerningsmanden blot skal have anset følgen for praktisk mulig. Er det ikke muligt at bevise direkte forsæt til drab, må bevisbedømmelsen beskæftige sig med spørgsmålet om, om tiltalte har anset dødens indtræden som overvejende sandsynlig.⁴⁷

5.4 Sandsynlighedsforsæt

Sandsynlighedsforsæt er en lavere forsætsgrad end direkte forsæt.⁴⁸ I lovforslaget til straffeloven fra 1924 defineres sandsynlighedsforsæt således: *'eller anser dennes Indtræden som en nødvendig eller overvejende sandsynlig Følge af Gerningen.'*⁴⁹ Sandsynlighedsforsæt foreligger, når gerningsmanden antager, at det er mere sandsynligt end usandsynligt, at den relevante følge vil indtræde. I teorien er der enighed om, at det er tilstrækkeligt, at sandsynligheden er over 50%.⁵⁰ Som et eksempel på sandsynlighedsforsæt er situationen, hvor gerningsmanden stikker en person med en kniv og anser det for overvejende sandsynligt, at personen vil dø af knivstikket. Har

---

⁴⁶ Vagn Greve, Poul Dahl Jensen og Gorm Toftegaard Nielsen, Kommenteret straffelov - Almindelig del, 10. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2013, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 171

⁴⁷ Vagn Greve, Poul Dahl Jensen og Gorm Toftegaard Nielsen, Kommenteret straffelov - Almindelig del, 10. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2013, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 171

⁴⁸ Vagn Greve, Poul Dahl Jensen og Gorm Toftegaard Nielsen, Kommenteret straffelov - Almindelig del, 10. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2013, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 171

⁴⁹ Vagn Greve, Poul Dahl Jensen og Gorm Toftegaard Nielsen, Kommenteret straffelov - Almindelig del, 10. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2013, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 245

⁵⁰ Vagn Greve, Det strafferetlige ansvar, 2. udgave, 1. oplag, 2004, Jurist- og Økonomforbundets Forlag side 212

gerningsmanden stukket personen med kniv med den hensigt, at personen skal dø, foreligger der derimod direkte forsæt og ikke sandsynlighedsforsæt.⁵¹

Forskellen mellem sandsynlighedsforsæt og direkte forsæt er i teorien tydelig, hvorimod sondringen mellem de to forsæt er vanskeligere i praksis. Om der i praksis altid stilles de samme krav til graden af sandsynlighed, eksempelvis vedrørende drab, er vanskeligt at afgøre.⁵²

5.5 Dolus eventualis

Den sidste og laveste grad af forsæt er dolus eventualis. Dolus eventualis defineres overordnet på to måder; hypotetisk forsæt og positiv indvilligelse. Det gælder for dem begge, at de kun er aktuelle, når der hverken er direkte forsæt eller sandsynlighedsforsæt. Derudover skal gerningsmanden have indset, at der er en vis sandsynlighed for, at følgen indtræder. Gerningsmanden skal derfor have anset sandsynligheden for at være mindre end de ovennævnte 50%, og derudover må gerningsmanden ikke have haft hensigt.⁵³

Ved hypotetisk forsæt gælder det, at gerningsmanden skal have forestillet sig følgens indtræden som mulig. Denne forestilling kan tilregnes gerningsmanden som forsættlig, hvis det antages, at gerningsmanden, selvom han havde anset følgens indtræden for sikker, ville have udført handlingen alligevel. Det kan være vanskeligt at bevise hypotetisk forsæt, og dommen bliver derfor, i højere grad, over gerningsmandens livsførelse end over den påsigtede handling, idet der kigges på, om gerningsmanden har begået lignende kriminalitet tidligere.⁵⁴

Ved positiv indvilligelse gælder det, at gerningsmanden skal have forestillet sig følgens indtræden som mulig. Det er her afgørende, om gerningsmandens vilje bag den viste adfærd har været af en sådan art, at gerningsmanden kan siges at have accepteret den pågældende følge. Dette gælder

---

⁵¹ Vagn Greve, Poul Dahl Jensen og Gorm Toftegaard Nielsen, Kommenteret straffelov - Almindelig del, 10. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2013, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 247

⁵² Vagn Greve, Poul Dahl Jensen og Gorm Toftegaard Nielsen, Kommenteret straffelov - Almindelig del, 10. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2013, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 247

⁵³ Vagn Greve, Det strafferetlige ansvar, 2. udgave, 1. oplag, 2004, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 212

⁵⁴ Vagn Greve, Det strafferetlige ansvar, 2. udgave, 1. oplag, 2004, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 212-213

også for det tilfælde, hvor følgen virkelig indtræder. Det kan være vanskeligt at afgrænse denne form for forsæt fra den bevidste uagtsomhed.⁵⁵

Der findes også en tredje form af dolus eventualis som kaldes dolus Alexanderson. Forskellen på denne og de to ovenstående er, at gerningsmanden, ved dolus Alexanderson, ikke har accepteret følgen. Altså havde gerningsmanden undladt at foretage handlingen, hvis oplysningerne havde foreligget forinden.⁵⁶

5.6 Bevis for forsæt

Forsætsvurderingen er baseret på gerningsmandens viden, og hvad han ville samt forestillede sig.⁵⁷

Det kan være et svært bevistema, idet domstolene skal foretage en vurdering af noget objektivt, hvilket skal lede til en konklusion af noget subjektivt, som er, hvilket forsæt gerningsmanden har haft.⁵⁸ Ved at se på skader, besked-korrespondancer, vidneforklaringer og andre beviser, kan der opnås et billede af, hvordan gerningsøjeblikket har været rent objektivt. På trods af at vidneforklaringer er subjektive i sig selv, kan disse være med til at skabe et objektivt helhedsbillede af gerningssituationen. For at kunne foretage en vurdering af gerningspersonens forsæt, har domstolene brug for oplysninger, hvilke kan opnås ved hjælp af de objektive beviser.⁵⁹

En tilståelse er den mest direkte bevistype. Tilståelsen kan være et direkte bevis for tiltaltes sindstilstand og dermed det subjektive element i vurderingen af forsæt. Tiltalte kan dog have en forkert opfattelse af gerningsøjeblikket, hvorfor tiltaltes tilståelse kan indeholde fejl, idet en tilståelse er subjektiv.⁶⁰ Noget der ligeledes kan give en indikation af gerningsmandens forsæt, er den medtiltaltes forklaringer samt andre vidneforklaringer.⁶¹ Tilståelsen indtager ikke nogen særstilling i forhold til det generelle bevis for forsæt, men i forhold til dolus eventualis indtager tilståelsen og de beslægtede beviser en særstilling, idet disse beviser er de eneste direkte beviser

---

⁵⁵ Vagn Greve, Det strafferetlige ansvar, 2. udgave, 1. oplag, 2004, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 213

⁵⁶ Vagn Greve, Det strafferetlige ansvar, 2. udgave, 1. oplag, 2004, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, side 213-214

⁵⁷ Vagn Greve, Det strafferetlige ansvar, 2. udgave, 1. oplag, 2004, Jurist- og Økonomforbundets Forlag side 209

⁵⁸ Vagn Greve, Det strafferetlige ansvar, 2. udgave, 1. oplag, 2004, Jurist- og Økonomforbundets Forlag side, s. 216

⁵⁹ Clara Juul Holm, Positiv indvilligelsesteori - et bevisproblem, 2016, Tidsskrift for Kriminalret, afsnit 2.2

⁶⁰ Clara Juul Holm, Positiv indvilligelsesteori - et bevisproblem, 2016, Tidsskrift for Kriminalret, afsnit 2.4

⁶¹ Knud Waaben, Det kriminelle forsæt, 2. oplag, 1973 Juristforbundet Forlag, side 57

for forsætsformen. Det er, når tiltalte nægter sig skyldig, at der oftest foreligger bevisproblemer i forhold til forsæt.⁶²

Foreligger der ikke et direkte bevis, kan man i stedet se på indiciebeviser, som er beviser af mere ydre karakter og som indikerer, at noget forholder sig på en bestemt måde.⁶³ Et indiciebevis kan for eksempel være et fingeraftryk eller en handske eller et stykke tøj, der tilhører den tiltalte, som er fundet på gerningsstedet for forbrydelsen. Dette indikerer, at den tiltalte har været på gerningsstedet.⁶⁴ Indiciebeviser kan udelukkende indikere noget, og foreligger der flere indiciebeviser, som indikerer det samme, kan man udlede noget subjektivt.

6. Afgrænsning mellem straffelovens § 237 og § 245, jf. § 246 i retspraksis

I afgrænsningen mellem straffelovens § 237 om manddrab og straffelovens § 246 om vold med døden til følge, vil der blive behandlet relevant retspraksis, hvor tiltalte er dømt efter en af de ovenstående bestemmelser.

6.1 Manddrab

6.1.1 U.2001.396H

I denne dom var tiltalte, T, tiltalt for vold efter straffelovens § 244 ved at have tildelt A adskillige slag og spark. T var ligeledes tiltalt for manddrab efter straffelovens § 237 ved at have tildelt A adskillige knivstik i brystkassen samt til sidst at have overskåret As strubehoved, hvilket medførte, at A afgik ved døden.

T blev af Retslægerådet erklæret ikke-sindssyg og normal begavet. Retslægerådet udtalte også, at T ikke var påvirket af stoffer, dog havde T et alkoholmisbrug.

---

⁶² Clara Juul Holm, Positiv indvilligelsesteori - et bevisproblem, 2016, Tidsskrift for Kriminalret, afsnit 2.4

⁶³ Clara Juul Holm, Positiv indvilligelsesteori - et bevisproblem, 2016, Tidsskrift for Kriminalret, afsnit 2.5

⁶⁴ https://denstoredanske.lex.dk/circumstantial_evidence sidst tilgået den 22/11/2021

Landsretten fandt T skyldig i manddrab efter straffelovens § 237, og T blev idømt fængsel i 14 år. T ankede dommen til Højesteret.

Højesteret fandt ikke grundlag for at nedsætte straffen og stadfæstede derfor dommen.

Kommentar

I denne dom diskuterer hverken landsretten eller højesteret, hvorvidt der foreligger forsæt. Det fremgår dog tydeligt, at der foreligger forsæt til drab, idet T overskærer A's strubehoved, som medfører, at A afgår ved døden. Der er her tale om direkte forsæt, da døden er tilstræbt samt er målet for T's handling.

6.1.2 U.2004.1456H

Dommen omhandler to tiltalte, T1 og T2, der begik røveri med en skarpladt revolver i en bank. De blev begge tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 237, da de med et skud fra revolveren dræbte en person, der forsøgte at forhindre dem i at flygte efter røveriet. Begge tiltalte nægtede sig skyldige.

I landsretten blev T1 og T2 dømt for manddrab efter straffelovens § 237. T1 og T2 blev idømt fængsel i 16 år. Ved strafudmålingen blev der lagt vægt på, at de tiltalte var tidligere straffet for blandt andet vold, samt at de *"under røveret optrådte med en usædvanlig og unødvendig hensynsløshed og brutalitet og medbragte en skarpladt revolver."*⁶⁵ Derudover blev der lagt vægt på, at drabet, de tiltalte begik i forening under røveriet, måtte betegnes som meningsløst.

T1 og T2 ankede dommen til Højesteret, da T1 påstod frifindelse samt formildelse, subsidiært ophævelse og hjemvisning til fornyet behandling ved landsretten, og T2 påstod formildelse. Anklagemyndigheden påstod skærpelse for både T1 og T2.

---

⁶⁵ U.2004.1456H

I Højesteret gjorde T1 gældende, at han med urette var dømt for manddrab, da der ikke forelå forsæt til manddrab, heller ikke forsæt i formen *dolus eventualis*. T1 gjorde derudover gældende, at betingelsen, for at der kunne foreligge forsæt, var, at gerningsmanden mindst skulle have indset muligheden for, at der kunne ske et drab, og at det derudover var bevist, at gerningsmanden havde forholdt sig accepterende til denne mulighed. Subsidiært gjorde T1 gældende, at landsrettens dom burde ophæves, og sagen burde hjemvises til fornyet behandling, idet retsformandens retsbelæring havde været mangelfuld og vildledende for så vidt angik forståelsen af forsætsbegrebet i formen *dolus eventualis*. T1 gjorde gældende, at grundlæggende dele af retsbelæringen ikke havde været urigtig, dog havde retsbelæringen alligevel været både mangelfuld og vildledende, og derfor havde nævningerne ikke modtaget de nødvendige informationer til brug for overvejelserne af, hvorvidt der kunne foreligge forsæt til drab for T1. En fyldestgørende retsbelæring måtte derfor antages at kunne have medført et andet udfald af sagen.

Overfor T1s påstand om frifindelse, gjorde anklagemyndigheden gældende, at *dolus eventualis* utvivlsomt var en gældende forsætsform i dansk ret, og at vurderingen af om der forelå forsæt i form af *dolus eventualis*, beroede på en konkret bedømmelse af beviserne i sagen, hvilket ikke kunne efterprøves af Højesteret. Derudover gjorde anklagemyndigheden gældende, at der ikke forelå en urigtig retsanvendelse, samt at retsbelæringen ikke havde været af en sådan karakter, at der var grundlag for ophævelse af landsrettens dom og hjemvisning.

T1's forsvarer fremsendte et referat af retsformandens retsbelæring og resumé. I referatet udtalte retsformanden, at man skulle have forsæt til at begå den forbrydelse, der var beskrevet i loven for at kunne dømmes for forbrydelsen i en straffesag efter straffeloven. Retsformanden udtalte derudover, at der ingen tvivl var omkring, hvad forbrydelsen var i denne sag, men der derimod var tvivl, om de tiltalte kunne dømmes for det, da der skulle foreligge forsæt. Der var, ifølge retsformanden, direkte forsæt i forhold til røveriet, da de tiltalte gik ind i banken med en pistol og forlangte penge udleveret. Retsformanden udtalte, at situationen dog var en anden, når det omhandlede manddrab, da der skulle overvejes andre former for forsæt. Retsformanden beskrev de forskellige former for forsæt, hvor han startede med direkte forsæt, hvor han forklarede, at gerningsmanden skulle have tilstræbt at skyde en. Dernæst forklarede retsformanden om

sandsynlighedsforsæt, hvilket var, når gerningsmanden anså følgen for mere end 50% sandsynlig. Det vil sige, at det skulle være mere sandsynligt, at offeret ville dø, end at det skulle være usandsynligt. Afslutningsvist beskrev retsformanden dolus eventualis, hvor han udtalte, at det var dolus eventualis, når gerningsmanden havde anset det for muligt, at følgen ville indtræde grundet hans handling, men at den mulige følge alligevel ikke afholdte gerningsmanden fra sin handling. Retsformanden udtalte, at de tiltalte medbragte en pistol ind i banken, hvilket ikke stemte overens med deres forklaring om, at formålet blot var at true med den, idet pistolen både var skarpladt og afsikret.

Højesteret fandt, at T1s frifindelsespåstand der omhandlede, at bevismaterialet ikke havde været tilstrækkeligt til en domfældelse, ikke kunne prøves af Højesteret, jf. retsplejelovens § 945, stk. 2. Højesteret gjorde gældende, at jf. retsplejelovens § 945, stk. 1, nr. 2 kunne retsformandens gennemgang af de tre former for forsæt ikke karakteriseres som en urigtig vejledning i loven.

Højesteret tog ikke T1s påstande til følge. Højesteret stadfæstede derfor landsrettens dom.

Kommentar

I denne dom begår T1 og T2 bankrøveri, hvor de medbringer en skarpladt og afsikret revolver, hvorfor revolveren er skudklar. T1 og T2 skyder og dræber en person, der prøver at forhindre dem i at flygte. T1 og T2 nægter sig skyldige, hvor T1 gør gældende, at han ikke havde forsæt til manddrab. Det er bemærkelsesværdigt, at de tiltalte medbringer en skarpladt og afsikret revolver, når de kun har tænkt sig at bruge den til at true med. Det faktum indikerer, at T1 og T2 derfor har accepteret muligheden for, at de kunne komme til at stå i den situation, hvor de skulle gøre brug af pistolen, og at de derfor kunne risikere at dræbe en. Det måtte have stået dem klart, at det kunne medføre, at nogen kunne dø, da de medbragte en ladt og afsikret revolver. T1 påstår, han ikke har forsæt til manddrab. Dog er betingelsen for, at der foreligger forsæt, at T1 mindst skulle have indset muligheden for, at der *kunne* ske et drab, når han medbragte den skarpladte og afsikrede revolver under bankrøveriet. At T1 alligevel har medbragt revolveren, beviser, at T1 har forholdt sig accepterende til denne mulighed. T1 har derfor haft forsæt til drab i formen dolus eventualis. T1 og

T2, som både begik bankrøveri og drab i forening, kan derfor dømmes for manddrab efter straffelovens § 237.

6.1.3 U.2009.315V

I denne dom var tiltalte tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 237 om manddrab. Tiltalte havde på en sti tildelt forurettede, som lå ned, adskillige slag, tramp og spark på kroppen og i hovedet, hvorved forurettede afgik ved døden som følge af svære knusningslæsioner i ansigtet kombineret med nedslugning af store mængder blod til luftvejene. Tiltalte blev endvidere tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 288, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 1 ved at have aftvunget forurettede hans tegnebog og nøgler.

I byretten nedlagde anklagemyndigheden påstand om ubetinget fængselsstraf. Tiltalte nægtede sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 237, men erkendte sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 246, jf. § 245. Derudover erkendte tiltalte sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 288, stk. 1, nr. 1.

Af den kriminaltekniske erklæring vedrørende undersøgelse af findestedet fremgik det blandt andet, at forurettede havde meget svære kvæstelser i ansigtet, og beklædningen var meget blodig. Omkring forurettedes ansigt var der fundet blodige brudstykker af sålaftryk, ligesom der på forurettedes t-shirt ligeledes var afsat flere blodige sålaftryk. Der blev ikke observeret sår eller kvæstelser på forurettedes hænder eller underarme som efter slagsmål eller afværge. Af kriminalteknisks vurdering fremgik det, at intet tydede på, at der havde været slagsmål, men at forurettede måtte være blevet slæbt hen til findestedet uden at have været i stand til at forsøge at rejse sig eller på anden måde have gjort modstand.

Af den kriminaltekniske erklæring, vedrørende undersøgelse af gerningsstedet, fremgik det, at der var fundet en blodpøl på stien ved parkeringspladsen til Aalborg Stadion ved den østlige ende. Der var derudover fundet blodstænk på en informationstavle og på endestolpen til et hegn. Ved siden af informationstavlen var forurettedes ene sko fundet. Af kriminalteknisks vurdering fremgik det, at forurettede var blevet slået ned, mens han havde stået eller gået på stien ved det sted, blodpølen

var fundet. Herefter var forurettede blevet slæbt fra stien øst for parkeringspladsen til nordsiden af stadionanlægget under stadiontribunens nordøstlige hjørne.

Af forurettedes obduktionsrapporten fremgik det, at forurettede blandt andet havde kvæstningssår over venstre øje med underliggende brud af øjenhulebuen, kvæstningssår mellem øjnene og på næsen med underliggende brud af næsen, stor hævelse og blodunderløbent mærke på tværs af ansigtet henover øjen- og kindbensregionen med underliggende knusning af begge kindbensbuer, begge overkæber og øjenhuleloftet på venstre side samt blodunderløbne mærker over venstre kraveben og på udsiden af højre overarm, rifter på halsens venstre side, begge arme og hænder samt højre fod samt hudafskrabninger på begge knæ. Der blev derudover også påvist massivt nedsuget blod i luftvejene og fladformede blødninger under den bløde hjernehinde.

På baggrund af ovenstående blev det konkluderet, at dødsårsagen måtte antages at have været de svære knusningslæsioner i ansigtet kompliceret med nedsugning af store mængder blod til luftvejene. Der blev ikke påvist afværgelæsioner på armene, ej heller slagsmålslæsioner på hændernes knoer.

Af tiltaltes personundersøgelsen fremgik det, at tiltalte fremtrådte umoden, præget af manglende empatisk evne og en relativt udtalt trang til behovstilfredsstillelse. Tiltaltes opvækst havde været præget af, at tiltalte lod sin vrede gå ud over ting, men i de senere år, samtidig med et eskalerende stofmisbrug, havde vreden udmøntet sig i voldelige aggressioner. Tiltalte var påvirket af både alkohol og amfetamin på gerningstidspunktet, men der var ikke mistanke om abnorm rustilstand. Tiltalte havde under personundersøgelsen ingen former for symptomer på sindssyge, ligesom tiltalte heller ikke var sindssyg på gerningstidspunktet.

Ifølge tiltaltes forklaring var tiltalte i dårligt humør samt påvirket af amfetamin, da tiltalte, en fredag, besluttede sig at følge efter forurettedes. Tiltalte syntes, at forurettede lignede *'en person, der havde mange penge'*. Tiltalte ville derfor stjæle forurettedes pung, hvorfor der opstod en ordveksling mellem parterne, hvorefter forurettede forsvandt for tiltalte. Forurettede kom pludselig frem bag et skilt, hvilket forskrækkede tiltalte som sparkede forurettede på brystet med fodsålen, hvorfor forurettede røg tilbage. Forurettede gik herefter hen mod tiltalte, og de begyndte at slå på

hinanden. Tiltalte gav forurettede et knæspark i ansigtet, således at forurettede faldt på knæ, hvorefter forurettede forsøgte at rejse sig igen. Tiltalte tildelte derfor forurettede to eller tre kraftige vristspark i ansigtet, så forurettede faldt omkuld. Forurettede forsøgte nu at dække sit ansigt, imens tiltalte fortsatte volden i form af flere hælspark mod forurettedes ansigtet. Tiltalte gav ligeledes hælspark på forurettedes bryst og side, hvorefter tiltalte trampede på forurettedes bryst og mave. På dette tidspunkt følte tiltalte, at han havde overtaget, men tiltalte fortsatte med at sparke forurettede fem til ti gange med hælen i ansigtet, selvom forurettede, på pågældende tidspunkt, lå helt stille. Tiltalte var bange for, at forurettede ville komme op og slå ham. Inden tiltaltes sidste to spark faldt forurettedes arme ned langs siden. Tiltalte bøjede sig ned for at lytte efter forurettedes vejtrækning, men tiltalte kunne ikke vurdere, hvorvidt forurettede trak vejret eller ej. Tiltalte tog Forurettedes nøgler og pung, hvorefter tiltalte tog billeder af forurettede med sin mobiltelefonen for at vise, hvor slemt det så ud til tiltaltes kammerat, L. Tiltalte ville have L til at vurdere, om der skulle tilkaldes en ambulance. Tiltalte ringede efter L for at blive hentet. Tiltalte filmede forurettede, men da der var for mørkt, flyttede tiltalte forurettede over i lyset. I lyset kunne tiltalte se, at det så slemt ud. Tiltalte undersøgte ikke her, om forurettede trak vejret, eller om forurettede havde en puls. Tiltalte ringede ikke 112, men han løb i stedet ned til en bodega, hvor han ventede på L. Da L ankom, ville tiltalte vise L forurettede, da forurettede ikke kunne ses ordentligt på videosekvensen. Tiltalte smed forurettedes nøgler og pung, da han så, at politiet ankom. Tiltalte tog lørdag aften til fest hos E, hvor tiltalte fortalte E, hvad der er sket. Tiltalte havde forinden fortalt det til N og sin kæreste. Tiltalte fortalte det også til C, som tiltalte både viste og tilsendte videosekvensen til. Tiltalte tilkendegav over for dem, at han ville melde sig selv om mandagen. Tiltalte forklarede, at det ikke var for at prale, at han optog videosekvensen af F.

Vidnet E forklarede, at han havde holdt en fest, hvor tiltalte var inviteret. Tiltalte fortalte, at han stod bag hændelsen ved Aalborg Stadion. Tiltalte havde senere på aftenen fortalt, forurettede var død samt afspillet videosekvensen for E. E kunne se på videosekvensen, at forurettede havde fået tæsk. Tiltalte havde sagt til E, at tiltalte havde diskuteret med forurettede som var resulteret i en slåskamp, men at tiltalte var gået for vidt. Tiltalte havde fortalt, at forurettede begyndte at komme med nogle gurglelyde, efter forurettede var kommet ned at ligge. Tiltalte havde sparket forurettede i panik, indtil forurettede ikke længere sagde gurglelyde. Tiltalte havde fundet lydene forfærdelige,

og tiltalte kunne ikke holde ud til at lytte til det. Tiltalte fortalte, at han ikke kunne stoppe med at trampe på forurettedes hoved. Tiltalte virkede, ifølge E, ikke til at prale af det.

Vidnet D forklarede, at hun sammen med sin kæreste var til fest med tiltalte. E havde udpeget tiltalte som overfaldsmanden fra hændelsen ude ved Aalborg Stadion. Tiltalte havde fortalt, at han havde gjort det og vist dem sine blodige sko. Tiltalte viste dem også videosekvensen. Tiltalte virkede ligeglad og stolt. Tiltalte virkede nærmest pralende. D kan ikke huske, om tiltalte grinede, da han viste videosekvensen. Tiltalte havde fortalt, at han, for at kunne filme forurettede bedre, havde flyttet forurettede ind under en lygtepæl.

Byretten fandt det ikke med den fornødne styrke godtgjort, at tiltalte havde til hensigt at dræbe forurettede, da der ikke var anvendt våben, og at knusningslæsionerne alene ikke nødvendigvis ville have medført døden. Derudover fandt byretten ligeledes ikke, at tiltalte på noget tidspunkt har måtte indse det som overvejende sandsynligt, at forurettede, som følge af volden, ville afgå ved døden. Ydermere fandt byretten ikke, at oplysningerne om tiltaltes efterfølgende adfærd kunne tillægges væsentlig betydning ved bedømmelsen af hans forsæt.

Et mindretal bestående af fire nævninger lagde, i overensstemmelse med vidnet E's forklaring, til grund, at forurettede havde sagt gurglelyde, hvilket fik tiltalte til at trampe på forurettedes hoved, indtil han døde, da tiltalte ikke kunne holde ud at høre på gurglelydene. På trods af at forurettede lå forsvarsløs på jorden, gav tiltalte alligevel forurettede fem til ti hælspark i ansigtet. Dermed fandt de voterende med den fornødne styrke godtgjort, at tiltalte, på dette tidspunkt, måtte indse det som overvejende sandsynligt, at forurettede ville afgå ved døden som følge af volden. De voterende stemte derfor for at dømme tiltalte for overtrædelse af straffelovens § 237 om manddrab.

Byretten fandt tiltalte skyldig i overtrædelse af straffelovens § 246, jf. § 245, i forhold 1, og § 288, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 1 i forhold 2. En skærpende omstændighed var, at overfaldet havde været groft og meningsløst. En formildende omstændighed var tiltaltes unge alder. Straffen blev derfor fastsat til 4 år.

Anklagemyndigheden havde i forhold 1 påstået dom i overensstemmelse med tiltalen i 1. instans og i øvrigt skærpelse. Tiltalte påstod stadfæstelse.

I landsretten var der enighed om, at den udøvede vold kunne henføres under straffelovens § 245, stk. 1. Vicesstatsobducent Jytte Banner forklarede, at det var vanskeligt at svare på, om offeret kunne have overlevet hjernekvæstelserne, dog ville dette kræve, at offeret kom under lægebehandling inden for få minutter. Klappen til luftrøret var ikke lukket, hvilket kunne skyldes bevidsthedssvækkelse og blødningens omfang. Vicesstatsobducenten forklarede yderligere, at når en person ville forsøge at trække vejret, ville der komme gurglelyde, når luftvejene ikke var frie. Vicesstatsobducenten havde forståelse for, at politiet troede, at afdøde var blevet skudt i ansigtet.

Landsretten lagde blandt andet til grund, at forurettede ikke havde udøvet vold mod tiltalte, og at forurettede heller ikke på anden måde havde givet anledning til tiltaltes vold, samt at forurettede blev trampet yderligere to gange i ansigtet, mens forurettede lå ned og ikke længere kunne afværge tiltaltes gentagne tramp og spark. Efter E's vidneforklaring lagde landsretten yderligere til grund, at tiltalte trampede på forurettedes hoved, da forurettede kom med gurglelyde, som tiltalte ikke brød sig om. Efter vicesstatsobducent Jytte Banners vidneforklaring lagde landsretten yderligere til grund, at læsionerne i hjernevævet og nedpresning af hjernen i sig selv kunne medføre, at døden indtrådte, hvis forurettede ikke fik hurtig lægehjælp. Af kriminalteknisk erklæring fremgik det, at tiltaltes sko berørte forurettede et utal af gange ligesom at kriminalassistent K, ud fra blodstænkene, vurderede overfaldet som *meget voldsomt*.

På baggrund af ovenstående fandt landsretten det bevist, at tiltalte tildelte forurettede slag, tramp og spark i hovedet samt på kroppen, herunder mens forurettede lå ned, hvorved forurettede afgik ved døden grundet svære knusningslæsioner i ansigtet kombineret med nedsugning af store mængder blod til luftvejene.

Landsretten fandt det ikke bevist, at tiltalte havde udøvet volden med den hensigt at dræbe forurettede.

Under hensyn til det omfang, den voldsomhed og betydelige kraft, som volden mod ansigtet har haft, fandt landsretten, at det havde været klart for tiltalte, at *det var overvejende sandsynligt*, at forurettede ville dø som følge af den kontinuerlige voldsomme voldsudøvelse. Landsretten lagde også vægt på, at tiltalte fortsatte med den grove og meningsløse voldsudøvelse på trods af gurglelyde fra forurettede, der til sidst var ude af stand til at beskytte sig selv.

Landsretten fandt derfor tiltalte skyldig i manddrab og derved overtrædelse af straffelovens § 237. Tiltalte blev idømt 7 års fængsel, hvor tiltaltes alder var en formildende omstændighed.

Kommentar

I denne dom vil tiltalte stjæle forurettedes pung, hvorfor de begynder at slå. Tiltalte føler hurtigt, at han har overtaget, men volden eskalerer hurtigt. Det ender med, at forurettede ligger på jorden og laver gurglelyde. Disse lyde gør, at tiltalte tramper forurettede i ansigtet for at få lydene til at stoppe. Byretten skønner, at tiltalte derfor ikke har haft forsæt til, at forurettede skulle afgå ved døden, idet tiltalte blot forsøgte at stoppe gurglelydene. Byretten ligger blandt andet vægt på, at tiltalte ikke har brugt våben, og at knusningslæsionerne ikke nødvendigvis ville medføre, at forurettede døde. Byretten finder ikke, at tiltalte på noget tidspunkt har måtte indse det som overvejende sandsynligt, at forurettede, som følge af den vold tiltalte udsætter ham for, ville afgå ved døden. Det, at tiltalte har taget billeder og video af samt flyttet på forurettede efter overfaldet, finder byretten ikke kan tillægges væsentlig betydning ved bedømmelsen af tiltaltes forsæt. Byretten finder, at tiltalte er skyldig i vold med døden til følge, idet tiltalte ikke havde forsæt til, at forurettede skulle afgå ved døden. I forhold til volden foreligger der derfor forsæt, hvorimod der foreligger uagtsomhed i forhold til døden.

Landsretten finder, at volden, tiltalte udøvede mod forurettede, er omfattet af straffelovens § 245. På trods af at tiltalte påstår, at han er bange for forurettede, er tiltaltes vold ikke proportionel, idet forurettede ikke på nogen måde giver anledning volden. Tiltalte udtaler i dommen, at han var bange for, at forurettede ville rejse sig og slå ham, hvorfor han sparker og tramper forurettede i ansigtet gentagende gange. Tiltalte fortsætter volden, selvom forurettedes arme til sidst bliver slappe, hvorfor forurettede ligger ned og er værgeløs, da forurettede modtager yderligere to tramp i

ansigtet. Dette støttes af den kriminaltekniske erklæring, hvor det fremgår, at tiltaltes sko berørte forurettede et utal af gange. Det fremgår ligeledes af den kriminaltekniske erklæring, at blodstænkene indikerer, at overfaldet havde været meget voldsomt. Tiltalte efterlader forurettede i en sådan tilstand, at politiet først formoder, at forurettede er blevet skudt i ansigtet, hvilket ligeledes indikerer, at overfaldet har været meget voldsomt. På trods af ovenstående finder landsretten det ikke bevist, at tiltalte havde udøvet volden med den hensigt at dræbe forurettede. Tiltalte burde dog have indset, at det var overvejende sandsynligt, at forurettede ville afgå ved døden som følge af den grove vold, han blev udsat for. Derfor dømmes landsretten tiltalte for manddrab efter straffelovens § 237. På baggrund af ovenstående er der tale om sandsynlighedsforsæt, idet det var mere sandsynligt end usandsynligt, at forurettede ville dø, hvilket tiltalte burde have indset.

Denne dom giver anledning til spørgsmål, da domstolene ikke lægger vægt på, det ene vidnes forklaring om, at tiltalte havde virket pralende og stolt over overfaldet på forurettede samt både vist og tilsendt billeder og videoer af forurettede til sine venner. Tiltalte vælger derudover at slæbe forurettede 23 meter og tage billeder og videoer af forurettede, der ligger helt stille på jorden med blod over det hele i stedet for at tilkalde hjælp. Tiltalte forlader også ligeledes gerningsstedet for at mødes med sin kammerat, hvor han heller ikke tilkalder hjælp, selvom han forlader forurettede i en livsfarlig tilstand.

6.1.4 TfK2010.366V

Dommen omhandler T1, T2 og T3 som var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 237 om manddrab, idet de en nat var trængt ind i en lejlighed, hvor T1s ægtefælle, O, opholdt sig hos en veninde, F, hvor de i forening havde påført O læsioner med knive, knuste flasker og en kapselåbner samt udsat O for stump vold, hvilket medførte, at O afgik ved døden.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om fængselsstraf, hvorimod de tiltalte nægtede sig skyldige. T2 erkendte sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, og T3 erkendte sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 244.

Ud fra de tiltaltes forklaringer lægges det til grund, at de tiltalte kørte til en adresse, hvor T1 forinden havde fundet ud af, at O opholdt sig. De tiltalte var uenige i, hvem der foreslog, at de skulle opsøge O, men deres formål for at opsøge O var for at give hende 'en læresteg' eller 'en røvfuld'. T1 og T2 forklarede, at alle tre på forskellig måde havde deltaget i voldudøvelsen mod O. Af obduktionserklæringen fremgik det, at O, efter et stort antal stik- og snitsår, afgik ved døden som følge af forblødning.

Byretten fandt, på baggrund af gerningsstedsundersøgelsen, T2's forklaring til politiet samt F's vidneforklaring om, at hun hørte, O råbe 'nej...nej...' sammenholdt med de objektive fund, at de tiltalte både ved direkte deltagelse samt ved deres tilstedeværelse i forening forøvede vold mod O, hvilket medførte O's død. Byretten fandt efter voldens omfang og varighed samt læsionernes alvorlige karakter, at de tiltalte måtte have indset det som *overvejende sandsynligt*, at O ville afgå ved døden grundet så alvorlige påførte læsioner.

Byretten fandt det dermed bevist, at de tiltalte i forening var skyldige i manddrab efter straffelovens § 237.

De tiltalte blev hver idømt 12 års fængsel. Endvidere havde der været enighed om, at det var en skærpende omstændighed, at de tiltalte i forening havde udøvet særdeles grov vold.

I landsretten påstod anklagemyndigheden skærpende, hvorimod T1, T2 og T3 alle påstod frifindelse samt formildelse. T1 og T2 erkendte sig skyldige i grov vold efter straffelovens § 245, stk. 1, hvorimod T3 erkendte sig skyldig i vold efter straffelovens § 244. De tiltalte og vidnerne vedstod deres forklaringer for byretten og afgav supplerende forklaringer til landsretten.

T3 forklarede, at han skulle holde vagt og derfor ikke udøvede nogen former for vold mod O. T3 kunne dog ikke forklare, hvorfor O's blod blev fundet på en handske på en bålplads samt hvorfor T2's mobiltelefon med O's blod blev fundet i T3's tørretumbler.

T2 forklarede, at han sammen med T3 udøvede vold mod O. T2 slog O i hovedet med en flaske på opfordring af T3. T2 havde på et tidspunkt set, at O's venstre underarm var flænsset op. Under en afhøring foretaget af politiet, havde T2 forklaret, at T1 på et tidspunkt kom hen til bilen og fortalte, at O ikke ville dø, hvorefter T2 og T3 udøvede yderligere vold mod O.

T1 havde forklaret, at han gav O nogle knytnævesalg. O rejste sig op og faldt ind over ham, hvorefter T1 slog hende med venstre hånd, hvori han havde et stykke glasskår. T1 forklarede, at han ikke deltog i nogen anden form for voldsudøvelse.

Ingen af de tiltalte erkendte at have påført O læsioner med knive samt at have presset en øloplukker ind i O's tinding.

Af obduktionsrapporten fremgik det, at der blev fundet 48 læsioner på O, hvoraf flere var betegnet som alvorlige. Læsionerne måtte antages at være blevet påført med kniv eller glasskår, samt at O er død som følge af forblødning. De tiltaltes forklaringer stemte ikke overens med obduktionsrapporten. Det var ikke muligt at fastslå, hvem af de tiltalte, der havde påført O de enkelte alvorlige læsioner.

I og med at de tiltalte havde været tilstede i lejligheden og deltaget i voldsudøvelsen, der stod på i længere tid, havde de tiltalte ikke kunne undgå at være klar over, at der blev udøvet grov vold mod O, samt at der var tale om vold, der medførte kraftige blødninger. Det fandtes derfor bevist, at de tiltalte måtte have indset, at det var *overvejende sandsynligt*, at O ville forbløde som følge af læsionerne og til sidst dø, medmindre hun fik omgående lægebehandling.

Landsretten stadfæstede byrettens afgørelse, da Landsretten fandt, at de tiltalte havde handlet i forening ved udøvelsen af den grove vold, der førte til, at O forblødte og dermed afgik ved døden, og de tiltalte derfor var skyldige i manddrab efter straffelovens § 237. Landsretten fandt, at der forelå væsentlige skærpende omstændigheder grundet den usædvanlige brutale voldsudøvelse, som gav grundlag for at fravige udgangspunktet på 12 års fængsel for drab. De tiltalte blev derfor idømt 14 års fængsel.

Kommentar

I dommen har en gruppe udøvet vold mod O. Gruppens formål er at give hende en 'lærestreg', og de udsætter hver især O for vold på forskellige måder. O bliver placeret på et værelse, hvor de skiftevis går ind og udsætter hende for stump vold samt påfører hende læsioner med knive, knuste flasker og en kapselåbner. På et tidspunkt bliver O også slået i hovedet med en flaske. Volden mod O står på i over en længere periode, og der bliver fundet 48 læsioner på O, hvoraf flere af dem er alvorlige. O forbløder ihjel. De tiltalte har oprindeligt forsæt til blot at give hende en 'lærestreg', dog kommer der et tidspunkt under gerningen, hvor det oprindelige forsæt bliver erstattet af et videregående forsæt til manddrab. Dette kommer til udtryk, da T2 forklarer, hvor han på et tidspunkt, ser, at O's underarm er flænset op, men at de alligevel fortsætter med at udøve vold mod O med knive og glasskår. Her må det forventes, at O, specielt på grund af en underarm som er flænset op, allerede bløder meget. Det at de stikker O med glasskår og knive gør, at hun vil bløde mere og mere for hvert stik, hun modtager. Det, sammenholdt med, at hun sidder i lang tid med blødende stiksår uden lægehjælp, gør, at de tiltalte må have anset det som overvejende sandsynligt, at O, hvis ikke hun fik lægehjælp, til sidst ville forbløde som følge af de mange læsioner, hvilket ville medføre, at O ville afgang ved døden. Grundet ovenstående er der derfor tale om sandsynlighedsforsæt.

Det var ikke muligt at fastslå, hvem af de tiltalte, der havde påført O de mest alvorlige læsioner. Det, at de alle har været til stede i lejligheden, hvor de skiftevis mod O udøvede grov vold, som havde karakter af mishandling, idet det var tale om gentagne stik med kniv og glasskår over en længere periode, gør, at de har udøvet volden i forening, hvorfor de alle tre dømmes for overtrædelse af straffelovens § 237 om manddrab.

6.1.5 TfK2015.819V

Dommen omhandler tiltalte der var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 237 om manddrab ved at have dræbt sin kæreste (efterfølgende forurettede), idet tiltalte under uoverensstemmelser samt håndgemænd med tumult, skub og slag havde stukket forurettede med en kniv en gang i brystkassen. Forurettede afgik herefter ved døden, da stikket medførte et dybt stiksår gennem

hjerte og lunge. Tiltalte påstod sig frifundet, da hun havde handlet i nødværge efter straffelovens § 13, stk. 1 eller 2.

I byretten nedlagde anklagemyndigheden påstand om fængselsstraf, og tiltalte nægtede sig skyldig.

Tiltalte ringede til alarmcentralen og anmeldte, at hun netop havde stukket sin forurettede d. 13. februar klokken 19.32. Klokken 19.38 ankom reddere til stedet, hvor forurettede havde hjerte- og respirationsstop. Køkkenkniven, som var gerningsvåbnet, havde en bladlængde på 17,5 centimeter.

Det fremgik blandt andet af forurettedes obduktionserklæringen, at der fandtes tegn på vold i form af overfladiske hudafskrabbinger i ansigtet samt en *'stiklæsion på forsiden af brystkassen, svarende til tilhæftning af femte ribben til brystbenet med perforation gennem brystkassens skillevæg, hjertesækken fortil, højre hjertekammer, hjertets højre forkammer, hjertesækken bagtil og venstre lunges underlap og afsluttende med blødning og muligt minimalt brud fortil på brystvirvel nummer 10.'*⁶⁶ I højre lungehule blev der tillige fundet 2,3 liter blod, og i hjertesækken blev der fundet 100 ml blod. Derudover var der i lungerne blod- og væskeopstemning. Den indre blødning, efter stiklæsionen i hjerte og lunger, måtte antages at have været dødsårsagen. Vicestatsobducenten vurderede, at der var anvendt betydelig kraft under knivstikket.

Tiltalte blev samme aften d. 13. februar undersøgt på Kolding sygehus, hvor det blandt andet fremgik af den lægelige personundersøgelse, at der fandtes tegn på vold på blandt andet forsiden af halsen, højre underarm, venstre underarm og venstre lår. Læsionen på halsen var, ifølge tiltalte, opstået i forbindelse med, at forurettede havde klemmt tiltaltes hals med sin hånd.

Tiltalte havde indtaget cirka 12 almindelig øl inden for en tidshorizont af seks til syv timer før hændelsen. Tiltalte erindrede, at hun var middelsvært beruset, men at hun alligevel, i overvejende grad, kunne erindre hændelsesforløbet. Tiltalte kunne ikke erindre at have taget kniven og stukket forurettede. Tiltalte erindrede, at forurettede blødte og sank sammen, hvorfor hun kontaktede alarmcentralen.

---

⁶⁶TfK2015.819V side 2

Der blev konstateret en promille på 0,8 %, ligesom der blev påvist koncentrationer af THC i tiltaltes blod, hvorfor det blev vurderet, at tiltalte formentlig var påvirket af hash. Tiltalte fandtes ikke at være sindssyg.

Tiltalte forklarede, at forurettede tog kvælertag på hende, så hun følte, at hun ikke kunne trække vejret. Tiltalte havde følt, at der var begyndt at prikke for hendes øjne, hvorfor tiltalte tog en kniv på køkkenbordet og stak forurettede.

Byretten lagde til grund, at forurettede var død grundet en indre blødning kort tid efter, at tiltalte havde stukket ham i brystkassen, således at kniven gik igennem hjerte og lunger. Byretten lagde ydermere obduktionsrapporten til grund samt vicesstatsobducentens vurdering af, at kniven var anvendt med betydelig kraft. Ifølge læge M's forklaring var hudafskrabningerne på tiltaltes hals ikke forenelige med kvælertag. Byretten fandt det derfor godtgjort, at tiltalte måtte have indset, at der var overvejende sandsynlighed for, at stikket med betydelig kraft i brystkassen ville gå igennem hjerte og lunger, og at forurettede derfor ville dø heraf.

Byretten fandt tiltalte skyldig manddrab efter straffelovens § 237.

Tiltaltes forklaring i retten stemte ikke overens med forklaringen til politiet, hvor tiltalte forklarede, at hun ikke stak forurettede, imens forurettede havde fat om hendes hals. Derfor fandt byretten ikke, at udøvede vold var omfattet af straffelovens § 13, stk. 1 eller stk. 2 om nødværge.

Byretten idømte tiltalte 11 års fængsel.

Tiltalte ankede dommen til landsretten. Tiltalte påstod frifindelse som følge af nødværge efter straffelovens § 13, stk. 1 eller stk. 2. Tiltalte påstod subsidiært forholdet henført til straffelovens § 246, jf. § 245, stk. 1. Tiltalte påstod ligeledes formildelse. Anklagemyndigheden påstod skærpeelse.

Landsretten tiltrådte, efter bevisførelsen, at forurettede døde af en indre forblødning som følge af, at tiltalte, med betydelig kraft, havde stukket forurettede med en kniv i brystet kort forinden. Kniven passerede gennem ribbensbrusken, hjerte og den venstre lunge, indtil den ramte rygsøjlen. Otte nævninger og tre dommer tiltrådte derfor, at det fandtes bevist, at tiltalte havde anset det for overvejende sandsynligt, at knivstikket ville medføre, at forurettede døde. De voterende stemte derfor for, at tiltalte var skyldig i manddrab efter straffelovens § 237.

En nævning fandt det ikke bevist, at tiltalte havde haft forsæt til manddrab. Derfor stemte denne nævning for at frifinde tiltalte for manddrab og i stedet dømme tiltalte for vold med døden til følge, jf. straffelovens § 246, jf. § 245, stk. 1.

Det kunne efter bevisførelsen ikke udelukkes, at forurettede havde haft fat om tiltaltes hals på det tidspunkt, hvor tiltalte stak forurettede med kniven. Dog var nævninger og dommere enige om, at knivstikket ikke var nødvendigt for at afværge forurettedes angreb, og at knivstikket derfor gik ud over, hvad der var forsvarligt. Knivstikket ansås derfor ikke som foretaget i nødværge efter straffelovens § 13, stk. 1.

Landsretten stadfæstede byrettens afgørelse. Tiltalte blev, som i byretten, idømt 11 års fængsel.

Kommentar:

I denne dom stikker tiltalte forurettede i brystkassen, dog påstår tiltalte, at hun stak forurettede i nødværge, da forurettede tog kvælertag på hende imens. Hudafskrabningerne på T's hals er ikke forenelige med kvælertag. Hvis forurettede havde haft fat om tiltaltes hals, ville knivstikket alligevel gå ud over, hvad der var nødvendigt for at afværge et sådan angreb.

Knivstikket i forurettedes brystkasse har derudover været påført med betydelig kraft, således at kniven er gået gennem ribbensbrusken, hjertet og den venstre lunge indtil rygsøjlen. Tiltalte burde have indset, at der er overvejende sandsynlighed for, at et knivstik af en sådan betydelig kraft ville medføre, at F ville dø. Grundet ovenstående er der derfor tale om sandsynlighedsforsæt.

6.1.6 Tfk2021.1150Ø

Dommen omhandler et forældrepar, T1 og T2, til datteren (herefter forurettede), der var tiltalt for manddrab efter straffelovens § 237. T1 og T2 havde i mindst to tilfælde udsat forurettede for vold, der medførte talrige ribbensbrud, sammenklapning af lungerne, iltmangel tilstand og udbredte svære hjerneforandringer, hvilket medførte forurettedes død.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om domfældelse i overensstemmelse med anklageskriftet samt påstået de tiltalte idømt 16 års fængsel.

Både T1 og T2 blev mentalundersøgt, hvor konklusionen var, at de ikke var sindssyge, ej heller på tidspunktet for det påsigtede forhold.

Forurettede blev født 3 måneder for tidligt d. 4. marts 2019. Forurettede afgik ved døden d. 25. april 2019. Af forurettedes obduktionserklæringen fremgik det, at der *'ved obduktionen sammenholdt med de supplerende undersøgelser blev der af tegn på vold fundet underhudsblødninger på brystet og ryggen, samt i alt 18 højresidige og 13 venstresidige ribbensbrud, underhudsblødning i højre tinding og et brud på venstre isseben. Disse læsioner var alle af ældre dato, opstået ved moderat til svær vold. Bruddene må på baggrund af konstateringen af helingsgrad antages at være opstået i forbindelse med mindst to, muligt tre, adskilte hændelser den 2. april 2019 eller forud herfor, omkring den 6. april 2019 og efter den 6. april 2019, men forud for den 10. april 2019.'*⁶⁷ Det fremgik ydermere af obduktionserklæringen, at dødsårsagen måtte antages at være de påviste udbredte og svære hjerneforandringer, der på baggrund af det oplyste og fundne snarest må antages at være en følge af de påviste ribbensbrud, sammenklapning af lungerne og iltmangeltilstand til følge. De påviste skader må antages at være påført ved vold og ikke som følge af den almindelige håndtering af forurettede eller hospitalsbehandlingen.

Efter konklusionen i obduktionserklæringen samt de sundhedsfaglige vidneforklaringer lagde landsretten til grund, at forurettede var død som følge af, at hun havde været udsat for grov vold.

---

⁶⁷ Tfk2021.1150Ø, s. 4

T2 forklarede, at graviditeten med forurettede ikke var planlagt, dog var graviditeten, for T2, en naturlig del af ægteskabet. T1 havde fortalt T2, at da han havde to piger i forvejen, ville han ikke have barnet, hvis det blev en pige. T1 foreslog derfor, at de tog til Irak for at få foretaget aborten, da en abort i Danmark var dyr.

T1 forklarede, at han ville acceptere det barn, som Gud gav ham. Det var derfor uden betydning for T1, om barnet var en dreng eller en pige. Dog havde T1 og T2 talt om deres situation samt af en advokat fået oplyst, at T2 ikke kunne få gratis fødselshjælp, når hun ikke havde opholdstilladelse, hvilket gjorde, at de besluttede sig for at rejse til Irak og få foretaget en abort. T2 fortrød dog, da hun blev informeret om, at hun kunne risikere ikke at kunne blive gravid igen. Hjemme i Danmark fandt T1 ud af, at T2 godt kunne blive optaget i det danske sundhedsvæsen.

I november/december 2018 får T1 og T2 at vide, at de ventede sig en pige(forurettede).

T1 og T2 havde kommunikeret meget på Viber, hvor en stor del af korrespondancen omhandlede muligheden for abort. T2 bad T1 om at bestille piller til at forårsage en abort d. 2. december 2018. Den 5. december 2018 skrev T1 til T2, at *"den kom igennem lufthavnen"*, hvortil T2 svarede: *"ja, gudskelov"*.

T1 havde efter en scanning, hvor de fik oplyst, at alt var godt med barnet, bedt T2 tage til Irak og få hjælp af sin søster til at få en abort. T2 var i perioden 25. januar til den 8. februar 2019 i Irak. På viber drejede korrespondancen sig i stort omfang om mulighederne for at få abort. I en af beskederne d. 30. januar 2019 skrev T2, at *"jeg vil hen til apotekeren og sige til ham at han skal give mig noget der kan dræbe barnet"*, hvortil T1 svarede *»ha, ha, ha, ha, ha, ha«, »ha, ha, ha, ha, ha, ha«, »ha, ha, ha, ha, ha, ha«.* D. 5. februar 2019 skrev T2, at: *»alt hvad der forårsager abort, har jeg taget"*, hvortil T1 svarede: *»om Gud vil, så er det vel, jeg har bedt en del«.* D. 6 februar skrev T1: *»Ved Gud, jeg vil bare gerne have at hun dør, det er bedst«.*

T2 forklarede, at hun i Irak skaffede piller af mærket Cytotec. Da T2 ankom til Danmark, tog hun alle pillerne på en gang.

Byretten konkluderede på baggrund af T1's og T2's korrespondance på Viber, at de tiltalte havde et fælles ønske om abort.

T1 ringede til hospitalet d. 28. februar og fortalte, at T2 havde mærket mindre liv og havde haft mavesmerter. De tiltalte var til kontrol på hospitalet samme dag, hvor alt var normalt, dog viste scanningerne en væksthæmning af barnet på 19%. De fik derfor en ny tid til scanning d. 4. marts. Ved scanningen blev det igen konstateret, at barnet var 19% for lille, og at barnet i øvrigt lå for stille, og fostervandet var i underkanten. T2 blev derfor overført til fødeafdelingen. En jordemoder ringede til T1 og T2 samme dag, hvor de – mod givet råd – var taget hjem. T1 fortalte, at T2 var begyndt at bløde, hvorfor de igen mødte op på hospitalet. Blødningerne var formentlig forårsaget af Cytotec pillerne.

På grund af T2's blødning der vedblev samt fald i forurettedes hjertefrekvens, blev det besluttet at foretage et kejsersnit d. 4. marts 2019. Det fremgår af journalnotater, at T1, inden forurettedes fødsel, gentagne gange gav udtryk for, at han og T2 ikke ønskede behandling af forurettede, og at T2 og T1 blev informeret om behandlingspligten. Da forurettede var født før uge 28, blev hun flyttet til Rigshospitalet, indtil hun var stabil. Ifølge læge L3s vidneforklaring klarede forurettede sig utrolig godt under hendes første indlæggelse på Rigshospitalet. Forurettede klarede sig så godt, at hun allerede d. 18. marts 2019 var så stabil, at hun blev ført tilbage til Herlev Hospital.

En ultralydsundersøgelse af F's hjerne, d. 21. marts 2019, viste normale forhold.

Det fremgik af journalnotat d. 26. marts 2019, at forurettede havde ligget stabilt i CPAP, hvor forurettede, efter at have fået mad af de tiltalte, havde et dybt fald i iltmætning, samt at hun blev blålig i huden og uden vejrtrækning. Forurettede blev givet 100% ilt, hvorefter hun begyndte at trække vejret igen. Den tilkaldte læge anførte i journalnotatet, at forurettede formentlig havde fået mad galt i halsen.

T2 forklarede, at T1 d. 26. marts 2019 pressede forurettede med begge hænder omkring hendes ribben. T1 nægtede at have klemmt forurettede, idet han ikke var på hospitalet på pågældende tidspunkt.

Det fremgik af et journalnotat d. 31. marts, at forurettede fik iltmætningsfald ned til 40% og virkede knirkende.

Det fremgik af et journalnotat d. 1. april 2019, at forurettede er beskrevet med uregelmæssig vejrtrækning, samt at forurettede var pjevset ved den mindste manipulation.

Det fremgik af et journalnotat d. 2. april 2019, at forurettede havde nogle fald i iltmætningen natten til den 2. april. Det blev derudover anført, at forurettede måtte være ved at udvikle BPD. Røntgen gav mistanke om en punkteret lunge i venstre side. Forurettede blev overflyttet til Rigshospitalet.

Den 3. april 2019 skrev T1 til T2: »Pres hende igen« og »Det vigtigste er at du skal presse hende«, hvorefter T2 svarede: »lad der gå lidt tid efter hendes mad«. T1 forklarede, at disse beskeder var oversat forkert, idet han ville opfordre T2 til at malke ud. Oversættelsen blev dog bekræftet af to tolke, hvorfor retten lagde til grund, at beskederne var korrekt oversat. Beskederne kunne derfor kun anses som en opfordring til at presse forurettede.

Forurettede havde den 3. april højt blodtryk, hvilket kunne være udtryk for smerte. Senere faldt forurettedes iltmætning pludselig til omkring 70%. T2 skrev senere sammen aften til T1 på Viber: »Vores Herre er ved at dø« og derpå: »hahahaha«. T2 forklarede, at beskeden var om en anden patient, og at sidstnævnte besked var om en video, T2 så på Youtube. Denne forklaring blev tilsidesat som helt utroværdig. I journalen havde sygeplejersken samme aften noteret, at forurettedes venstre skulder var tiltagende hævet.

Personalet på både Rigshospitalet og Herlev hospital gav udtryk for bekymring vedrørende tilknytningen mellem forurettede og de tiltalte. Personalet undrede sig over, det manglende fokus på forurettedes behov.

D. 6. april 2019 skrev de tiltalte igen sammen på Viber, hvor T1 skrev: »Hvad tid dør hun«, T1s forklaring om, at beskeden omhandlede T1 selv, og derfor bare var for sjov, blev tilsidesat som helt utroværdig.

D. 9. april 2019 klokken 22 var forurettede ked af det, hvorfor hun var kommet over til T2 for at ligge hud mod hud. Omkring klokken 23 havde forurettede pludselig voldsomt fald i iltmætningen. Der blev foretaget røntgen, hvor der blev konstateret en punkteret lunge i højre side og ribbensbrud. T1 var taget hjem, og T2 havde lagt sig til at sove, før der kom svar på forurettedes røntgenundersøgelsen.

Det fremgik af et journalnotat d. 11. april, at der, på forurettede, var observeret »tiltagende hudblødning« på venstre side af brystkassen foran, og en »stationært« på højre bagside.

Der blev foretaget en personundersøgelse af forurettede d. 12. april 2019, hvor der var flere tegn på vold. Læsionerne var af ældre dato, og de var opstået ved moderat stump vold. Læsionerne kunne være opstået ved fast greb om overkroppen, ved klem og ved slag.

Forurettede afgik ved døden d. 25. april som følge af de skader, hun var blevet påført af T1 og T2.

Byretten fandt det godtgjort, at T1 og T2 ikke ønskede et barn, og at de efter forurettedes fødsel ikke ønskede, at hun skulle leve. Det fandtes også bevist, at T1 og T2 i flere tilfælde efter aftale og fælles forståelse udøvede vold mod forurettede, der var helt værgeløs. Denne grove voldsudøvelse af forurettede resulterede blandt andet i underhudsblødning i højre tinding, et brud på venstre isseben samt 31 ribbensbrud der medførte, at begge forurettedes lunger punkterede.

Det fandtes bevist, at T1 og T2 ved udøvelsen af volden havde til hensigt, at forurettede skulle dø.

Byretten fandt, T1 og T2 skyldige i overtrædelse af straffelovens § 237 om manddrab.

Grundet skærpende omstændigheder, som den omsorgspligt tiltalte T1 og T2 havde, som forældre, overfor forurettede, samt den af de tiltalte udviste kynisme, var der enighed om, at straffen passende kunne fastsættes til 14 års fængsel.

T1 og T2 ankede dommen til landsretten med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse. Anklagemyndigheden havde påstået skærpelse.

T2 forklarede supplerende, at ægteskabet var arrangeret, og at hun var imod abort. T2 forklarede, at T1 ikke ønskede, at de fik børn sammen, hvorfor han tvang hende til at tage 10 Cytotec-piller. T2 havde set T1 gøre forurettede fortræd en gang. T2 forklarede, at hun ikke på noget tidspunkt gjorde forurettede fortræd, selvom T1 ønskede det. T2 forklarede, at hun under graviditeten tog ekstra vitaminer af hensyn til forurettede, og at hun håbede, at T1 ville ændre holdning, når forurettede blev født. T2 forklarede, at hun d. 26. marts 2019 var gået i chok, da hun havde set T1 presse forurettede med sine hænder. T2 ønskede ikke, at deres forhold fortsatte, men at T1 tvang hende til tilbringe tid med ham og hans døtre.

T1 forklarede, at han vidste, at T2 tog abortpiller i Irak, men at de aftale, at hun ikke skulle tage flere. T1 forklarede, at han ikke ville medvirke til abort efter uge 12, kun hvis barnet havde misdannelser. Ifølge T1 gjorde hverken T1 eller T2 skade på forurettede d. 26. marts 2019. T1 var uforstående overfor, at forurettede den 2. april 2019 pådrog sig ribbensbrud og en punkteret lunge. T1 forklarede, at han aldrig havde talt med T2 om at gøre skade på forurettede, og at grunden til at han skrev "hahaha" var, når han ikke vidste, om han skulle græde eller grine. T1 forklarede, at ham og T2 var kede af det efter forurettedes død.

Sygeplejerske S1 havde supplerende forklaret, at der var gået cirka fem til seks alarmer inden for en time til halvanden, mens forurettede lå hud mod hud med sin mor.

Sygeplejerske S3 havde supplerende forklaret, at det var tydeligt, at forurettede ikke havde det godt, da S3 kiggede til hende natten til den 10. april 2019.

Sygeplejerske S4 havde supplerende forklaret, at *'det så meget mærkeligt ud'*, da faderen den 11. april 2019 stak begge sine hænder ind under forurettedes dyne. *'Det virkede ukærligt, og hun har aldrig tidligere set noget lignende.'*

Ledende overlæge L3 havde supplerende forklaret, at han aldrig havde set så mange ribbensbrud hos et barn.

Landsretten fandt efter bevisførelsen, at de tiltalte af de grunde, der var anført af byretten, var skyldige i den rejste tiltale. Landsretten stadfæstede byrettens dom samt byrettens strafudmåling på fængsel i 14 år til T1 og T2.

Kommentar

I denne dom har T1 og T2 sammen udsat deres datter for vold, indtil hun døde. De tiltalte ønsker, fra den dag de får at vide, at de venter sig en pige, at afslutte graviditeten. De tiltalte forsøger ad flere omgange at terminere graviditet både i form af abort hos læger samt abortpiller. Disse mange forsøg påvirker forurettede, hvorfor forurettede bliver født for tidligt ved kejsersnit. Forurettede klarer sig dog meget godt trods omstændighederne, hvilket sundhedspersonalet bemærker. De tiltalte begynder dog at udøve vold mod deres forurettede over i længere periode, hvor de især klemmer hende. Forurettede får blandt andet underhudsbloodning, et brud på venstre isseben samt 31 ribbensbrud der medfører, at forurettedes lunge punkterer. Imens den kontinuerlige vold mod forurettede står på, skriver de tiltalte sammen over en beskedtjeneste. Her har de fra start skrevet om abort af forurettede, samt at de ønsker forurettede død, hvilket både var, da forurettede var inde i maven på sin mor, samt da forurettede var født. Imens forurettede ligger indlagt, udviser de tiltalte stor kynisme, idet de skriver om at klemme forurettede og minder hinanden om at huske at klemme hende samt at de skriver *"hahaha"*, når de skriver om, at forurettede er ved at dø. Beskederne efterlader ingen tvivl om, at de tiltalte ikke blot udøver volden mod forurettede for at gøre skade på hende, men fordi at de vil slå forurettede ihjel. De tiltalte tilstræber, at forurettede til sidst dør af volden, de udøver mod hende, hvorfor der i denne dom er tale om direkte forsæt. Beskederne mellem de tiltalte gør, at der ingen tvivl er om, at der foreligger direkte forsæt, idet de tiltalte handler med viden og vilje. Vidneforklaringerne fra sundhedspersonalet spiller derudover

ligeledes en stor rolle i vurderingen af, om de tiltalte har haft forsæt til at dræbe forurettede. Her har det været tydeligt, at forurettede ikke har haft det godt, og at alarmerne lød mange gange, når forurettede var alene med de tiltalte på værelset. Det er tillige blevet observeret, at T1 havde haft hænderne under forurettedes dyne, og at det var på en meget *ukærlig måde*. Dette er også bekræftet af T2, idet hun har forklaret, at hun har set T1 klemme forurettede, hvorefter T2 gik i chok. At T1 har klemt forurettede stemmer ligeledes overens med, at læsionerne, ifølge personundersøgelsen af forurettede, konkluderes at kunne være opstået ved *fast greb om overkroppen og ved klem*. Det findes også bevist, at T1 og T2 efter aftale og fælles forståelse har udøvet vold i forening mod forurettede, der har været helt værgeløs. Det er på baggrund af ovenstående tydeligt, at de tiltalte har haft direkte forsæt til døden, hvorfor de kan straffes for manddrab efter straffelovens § 237.

6.2 Vold med døden til følge

6.2.1 U.1995.20.H

Dommen omhandler tiltalte, der planlagde at overfalde og skyde en eller flere personer, som tiltalte tidligere på aftenen havde været i slagsmål med. Tiltalte fik hjælp til planlægningen af en anden mand og en kvinde. Den anden mand medbragte et oversavet jagtgevær, mens tiltalte medbragte en ladt sallonriffel. Derudover medbragte de også en trækølle, en køkkenkniv og en hund. Da de ankom til værtshuset, hvor slagsmålet var foregået, kunne de ikke finde de pågældende personer, hvorfor de opgav. Den anden mand forlod stedet, mens tiltalte besluttede sig for at blive og gik ind på værtshuset. Tiltalte affyrede et skud mod en mand, som blev ramt i panden, hvilket medførte, at manden senere afgik ved døden.

T blev frifundet for tiltalen for drab, hvorimod han blev fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 246, jf. § 245. T blev idømt 7 års fængsel.

Kommentar

I denne dom har tiltalte planlagt at skyde nogen, han tidligere har været i slagsmål med på et værtshus. Da tiltalte ikke kan finde dem, går han ind på værtshuset. Her sigter tiltalte mod en mand,

som tiltalte skyder og rammer i panden, hvorfor manden senere afgår ved døden. Tiltalte havde forsæt til at skyde de mænd, han havde været i slagsmål med tidligere på dagen, og hvis tiltalte havde fundet disse og skudt dem, ville tiltalte kunne dømmes efter straffelovens § 237 om manddrab. Dog skyder tiltalte en anden person, som han ikke har haft forsæt til at dræbe. For at kunne blive dømt for manddrab, kræves der forsæt til døden. Tiltalte har ikke haft forsæt til døden, da han skyder "den forkerte" person inde på værtshuset. Dog sigter tiltalte på ham, hvorfor tiltalte har forsæt til volden. Tiltaltes hensigt er ikke at dræbe ham, hvorfor der er uagtsomhed i forhold til døden. Tiltalte burde dog have indset, at der er overvejende sandsynlighed for, at tiltalte, når tiltalte sigter på nogen med sin ladte salonriffel, vil komme til at skyde nogen, hvilket kan medføre døden for vedkommende. Der er altså her tale om sandsynlighedsforsæt.

6.2.2 U.1997.334 V

Sagen omhandler tiltalte, der var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 245, jf. § 246, idet tiltalte stak sin samlever(herefter forurettede) i låret med en kniv. Forurettede afgik ved døden fem dage senere, da en blodåre blev skåret over som følge af knivstikket. Tiltalte havde derudover været i besiddelse af ca. 2,2 gram hash til eget brug.

Tiltalte havde nægtet sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 245, jf. § 246, men hun erkendte det faktisk hændelsesforløb. Tiltalte havde erkendt sig skyldig i overtrædelse af lov om euforiserende stoffer § 3, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 2.

Tiltalte havde forklaret, at hun havde været i byen, hvor hun havde drukket ti til tolv genstande. Tiltalte var kommet hjem lidt over midnat og ville lave noget mad. Forurettede som lige havde gjort køkkenet rent, ville ikke have, at tiltalte lavede mad, hvorfor tiltalte ikke fik lov. Forurettede blev vred og tog kvælertag på tiltalte. Tiltalte havde en kniv i hånden, men hun brugte den ikke. Tiltalte ringede efter politiet, hvorfor forurettede forlod huset, inden politiet ankom. Dagen efter tog tiltalte hen til nogle venner, hvor de drak lidt i løbet af dagen. Om eftermiddagen besluttede tiltalte sig for at overnatte hos sine venner, og hun tog derfor tilbage til huset for at hente en tandbørste. To af tiltaltes venner fulgte hende hjem. I huset mødte tiltalte forurettede sammen med forurettedes forsikringsagent. Efter de alle havde siddet lidt, besluttede tiltalte sig for at blive i huset, hvorefter de to venner samt forsikringsagenten forlod huset. Tiltalte og forurettede snakkede ikke sammen.

Forurettede gik, på et tidspunkt, ud i køkkenet for at lave mad til sig selv. Da forurettede kom tilbage til stuen, gik tiltalte ud i køkkenet for at finde noget mad. Forurettede ville ikke have, at tiltalte gik ud i køkkenet og gik derfor efter hende for at smide hende ud af køkkenet. Tiltalte var bange for, at forurettede igen ville tage kvælertag på hende. Tiltalte stod med ryggen til forurettede. Tiltalte kunne høre, at forurettede råbte, at hun ikke måtte spise noget. Da forurettede kom ud i køkkenet, tog tiltalte en køkkenkniv og vendte sig om og ramte forurettede i benet. Tiltalte kunne ikke huske, hvordan hun holdt kniven, ligesom tiltalte heller ikke kunne huske, om hun stak ud efter ham eller ej. Forurettede gik ind i stuen og fjernede kniven fra låret og lagde kniven midt i stuen. Forurettede gik herefter ovenpå, på 1. sal, for at få overboen til at ringe efter en ambulance. Forurettede faldt dog bevidstløs om på trappen. Tiltalte opdagede, at forurettede var bevidstløs, hvorfor tiltalte bad overboen om at ringe efter en ambulance. Tiltalte bad også overboen ringe efter en taxa, så hun kunne nå at aflevere julegaver til sine børn, inden politiet ankom.

Dr. med. M. Gregersen forklarede, at der fandtes en betydelig læsion på forurettedes venstre lår. Knivstikket var fem centimeter højt med en stikkanal på cirka 19 centimeter, som forløb lige bag lårbenet. Der var en læsion i den store blodåre, der førte blodet tilbage til hjertet. Forurettede var gået i chok grundet det store blodtab, og efter chokket havde det ikke været muligt at få forurettedes organer til at fungere optimalt igen, hvilket havde medført forurettedes død. Stikket havde haft en vis kraft, og selvom ethvert stik indebar en risiko, var stik i arme og ben mindre farlige end stik i resten af kroppen.

Byretten lagde, efter tiltaltes forklaring, til grund, at forurettedes ikke havde angrebet tiltalte forinden, tiltalte havde grebet ud efter køkkenkniven, og at det var uvist, hvorvidt forurettede ville have angrebet tiltalte. Tiltalte fandtes derfor skyldig, i vold med døden til følge, ved at have taget køkkenkniven og vendt sig om mod forurettede, hvor hun havde stukket kniven ind i forurettede. Byretten bemærkede især, at efter det hændelsesforløb tiltalte havde beskrevet, kunne tiltalte ikke vide, hvor tiltalte ville ramme forurettede. Tiltalte burde derfor have indset, at hun kunne komme til at ramme forurettede med kniven, som også kunne medføre så vital en følge som forurettedes død.

Tiltalte blev dømt for overtrædelse af straffelovens § 245, jf. § 246 for vold med døden til følge samt for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer § 3, jfr. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 2. T blev idømt betinget fængsel i 2 år og 6 måneder.

I landsretten påstod anklagemyndigheden skærpelse således, at hele straffen blev gjort ubetinget. Tiltalte gjorde gældende, at hun ikke havde haft forsæt til voldsudøvelse og påstod derfor frifindelse, subsidiært formildelse.

Landsretten tiltrådte byrettens dom, idet tiltalte ikke havde afgivet forklaring for landsretten vedrørende det faktisk hændelsesforløb, hvorfor landsretten efter tiltaltes tidligere forklaringer fandt, at tiltalte havde haft forsæt til vold at stikke forurettede i låret.

Landsretten fandt ikke grundlag for, efter forholdets karakter, at gøre nogen del af straffen betinget. Landsretten stadfæstede byrettens dom, og straffen blev fastsat til fængsel i 2 år.

Kommentar

I denne dom lægger byretten og landsretten vægt på, at tiltalte har taget fat i køkkenkniven, **inden** hun ved, om forurettede vil tage kvælertag på hende. Domstolene har ud fra tiltaltes forklaring vurderet, at hun ikke kunne vide, hvor hun ville ramme forurettede, hvorfor hun burde have anset det for overvejende sandsynligt, at hun ved at vende sig om med en kniv i hånden ville ramme forurettede, som var på vej over til hende, og at dette kunne medføre, at forurettede kunne komme alvorlig til skade. Byretten og landsretten tillægger det ikke nogen betydning, at forurettede tidligere havde taget kvælertag på tiltalte. Det må derfor antages, at byretten og landsretten ikke fandt det proportionelt, at tiltalte beskyttede sig selv - mod kvælertag - med en køkkenkniv. Eftersom tiltalte ikke stak forurettede med den hensigt, at forurettede skulle dø, er der tale om sandsynlighedsforsæt. Tiltalte havde stukket forurettede med en vis kraft, og selvom et knivstik i benet er mindre farligt end et stik i for eksempel brystkassen, indebærer det alligevel en risiko for, at stikket kan forvolde stor skade.⁶⁸ Der er altså en overvejende sandsynlighed for, at en person kan risikere at dø af at blive stukket med en kniv, hvilket tiltalte burde have indset.

---

⁶⁸ Jf. Dr. med. M. Gregersens udtale i samme dom.

6.2.3 U.2002.349/2 V

Dommen omhandler tiltalte, som var tiltalt overtrædelse af straffelovens § 246, jf. § 245, stk. 1 for d. 15. april 2000 at have udøvet vold af særlig rå, brutal eller farlig karakter mod A (herefter forurettede) på flere forskellige gader i Nørresundby, idet tiltalte ved stump vold havde givet forurettede brud på højre overkæbe, brud på nogle af ribbenene samt svær hjernekvæstelse og blødning under den hårde hjernehinde, hvilket medførte, at forurettede d. 2. maj 2000 afgik ved døden som følge af kvæstelserne.

Tiltalte nægtede sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 246, jf. § 245, stk. 1. Tiltalte erkendte sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 244 ved at have skubbet til forurettede flere gange, således at forurettede faldt nogle gange samt at have slået forurettede med flad og knyttet hånd, hvorved forurettede ligeledes faldt flere gange samt at have slået forurettede, så han faldt om og blev liggende.

Landsretten fandt tiltalte skyldig i overtrædelse af straffelovens § 246, jf. § 245, stk. 1. I Højesteretten blev landsrettens dom ophævet, og sagen blev hjemvist til fornyet behandling ved landsretten. Sagen blev derfor på ny domsforhandlet ved Vestre Landsret.

Tiltalte blev mentalundersøgt og blev erklæret ikke sindssyg. Tiltalte kunne heller ikke antages at have været sindssyg på tidspunktet for den påsigtede handling.

På tidspunktet for den påsigtede handling havde tiltalte været under indflydelse af alkohol, men der er ikke grund til at antage, at der har været tale om patologisk rus.

Landsretten fandt tiltalte skyldig i overtrædelse af straffelovens § 246, jf. § 245, stk. 1. I og med, at tiltalte meldte sig selv til politiet samt sagens forløb, herunder en langvarig varetægtsfængslingsperiode, fastsatte landsretten straffen til fængsel i 5 år i stedet for 6 år.

Tiltalte ankede dommen til Højesteret og påstod formildelse. Anklagemyndigheden påstod skærkelse.

Af forurettedes obduktionserklæring fremgik det, at dødsårsagen var svær hjernekvæstelse og blødning under den hårde hjernehinde, hvilket medførte væskeopstemning i hjernen. Derudover blev det kompliceret af en lungebetændelse.

Af Landsrettens retsbog fremgik det, at der alene var afgivet forklaringer om voldsudøvelse i form af næveslag.

Højesteret fandt, at straffen var passende under hensynet til de, af Landsretten, anførte formildende omstændigheder samt at den udøvede vold bestod af næveslag.

Højesteret stadfæstede landsrettens dom.

Med tilføjelse om, at den udøvede vold alene bestod i næveslag, og at der tillige var taget hensyn til den skærpelse af straffniveauet i de groveste voldstilfælde, der var tilsigtet med lov nr. 350 af 23. maj 1997, fandt Højesteret, at straffen var passende bestemt. (Dissens for fængsel i 4 år).

Kommentar

Tiltalte burde have indset, at når han gentagende gange skubber og slår forurettede, således at forurettede flere gange falder ned på fortovet, at det er overvejende sandsynligt, at tiltalte vil komme til skade. Da volden er af særlig rå, brutal og farlig karakter, burde tiltalte have indset, at der er en vis sandsynlighed for, at forurettede kan risikere at dø af de gentagne slag og fald mod fortovet. Dolus eventualis kan overordnet defineres på to måder, hvor en af disse er positiv indvilligelse. Ved positiv indvilligelse er det afgørende, om gerningsmandens vilje bag den viste adfærd har været af en sådan art, at gerningsmanden kan siges at have accepteret den pågældende følge. I og med at tiltalte slår forurettede i hovedet, og at forurettede falder ned på et fortov, er muligheden der også for, at forurettede, i forbindelse med gentagne slag i hovedet eller de gentagne fald, slår sit hoved, hvilket kan medføre alvorlige hovedtraumer, som i sidste ende kan ende fatalt.

6.2.4 U.2007.240 V

Dommen omhandler tiltalte, som var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 246, jf. § 245, stk. 1, ved at have stukket forurettede i brystkassen med en kniv. Grundet knivstikket afgik forurettede ved døden som følge af forblødning.

Tiltalte erkendte sig skyldig i vold efter straffelovens § 246, jf. § 245, stk. 1, dog med henvisning til, at tiltalte var straffri i medfør af straffelovens § 13, stk. 1, subsidiært § 13, stk. 2 om nødværge.

Af obduktionserklæringen fremgik det, at forurettede havde en 21 millimeter bred stiklæsion på forsiden af venstre bryst. Stikket var tilføjet med nogen kraft, idet der var skåret gennem ribbensbrusken og gennem venstre lunge, hjertepose samt ind i lungepulsåren med stor blødning til venstre brysthule og blødning i hjerteposen. Dødsårsagen måtte antages at være forblødning.

Af tiltaltes mentalundersøgelse fremgik det, at tiltalte ikke var sindssyg samt ej heller var sindssyg på tidspunktet for det påsigtede.

Under domsforhandlingen var der afgivet forklaring af tiltalte og vidnerne A, B, C, D, E, G, statsobducent. (Forklaringerne er gengivet i retsbogen)

Tiltalte var tidligere dømt for blandt andet overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1 samt overtrædelse af straffelovens § 244, jf. § 247, stk. 1, § 266 og § 245, stk. 1, jf. § 247, stk. 1.

Landsretten fandt ikke, at tiltalte var straffri, da den strafbare handling ikke var nødvendig for at afværge et påbegyndt angreb foretaget af forurettede. Landsretten fandt, at det gik åbenbart ud over, hvad der under hensyn til angrebets farlighed og angriberens person var forsvarligt, jf. straffelovens § 13, stk. 1.

Landsretten fandt tiltalte skyldig, med skærpende omstændigheder, i overtrædelse af straffelovens § 246, jf. § 245, stk. 1, jf. § 247, stk. 1. Landsretten idømte tiltalte fængsel i 8 år.

Landsretten havde, ved fastsættelsen af straffen, lagt vægt på, at der efter obduktionserklæringen samt statsobducentens forklaring var tale om et knivstik, og at knivstikket havde en dybde på 4-6 centimeter. Knivstikket var derfor ikke ført med voldsom kraft. Landsretten havde ligeledes lagt vægt på, at tiltalte tidligere var dømt for vold blandt andet ved at have stukket med en kniv, jf. straffelovens § 245, stk. 1.

Tiltalte ankede dommen til Højesteret med påstand om formildelse. Anklagemyndigheden havde påstået stadfæstelse.

Højesteret fandt ikke grundlag for at nedsætte straffen. Højesteret stadfæstede derfor landsrettens dom.

Kommentar

I denne dom havde tiltalte tidligere været straffet for blandt andet at have stukket med kniv. Dette fandt retten for at være en skærpende omstændighed efter straffelovens § 247. Det kan antages, at tiltalte, af samme grund, burde have vidst, at det kunne medføre alvorlige konsekvenser at stikke med kniv. Selvom knivstikket ikke var ført med voldsom kraft, anså retten det ikke for at være proportionalt, at tiltalte afværgede forurettedes angreb med en kniv, særdeles fordi stikket var placeret i venstre bryst.

Eftersom tiltalte påstår at have stukket forurettede i nødværge, har tiltalte formentlig ikke haft forsæt til, at forurettede skulle dø af knivstikket. Der er derfor tale om sandsynlighedsforsæt, idet der er en overvejende sandsynlighed for, at en person kan risikere at dø af blive stukket med en kniv.

6.2.5 FED2014.221 Ø

Dommen omhandler tiltalte, som var tiltalt for manddrab efter straffelovens § 237 ved at have dræbt forurettede med et knivstik i bugen som gik gennem leveren samt legemspulsåren ved højre nyre.

I landsretten nægtede tiltalte sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 237 om manddrab. Tiltalte erkendte sig dog skyldig i vold med døden til følge efter straffelovens § 246, jf. § 245, stk. 1, idet tiltalte havde erkendt at have ført kniven.

Tiltalte forklarede, at forurettede tilbragte meget tid sammen med tiltaltes kæreste i pauserne på deres skole. Efter et skænderi mellem tiltalte og tiltaltes kæreste, havde forskellige personer ringet til tiltalte og fortalt, at tiltaltes kæreste og forurettede talte meget sammen. Flere fra skolen havde advaret forurettede om, at han skulle holde sig væk fra tiltaltes kæreste, hvortil forurettede havde sagt, at de bare var venner. Tiltaltes kæreste havde fortalt tiltalte, at forurettede havde lagt an på hende og svinet tiltalte til. Tiltalte blev meget sur på og skuffet over forurettede. Tiltalte forklarede, at han sammen med en ven d. 23. september tog hen til ungdomsuddannelsen, X. Tiltalte fortalte ikke vennen, hvad de skulle, men blot hvor de skulle hen. Tiltalte ville snakke med forurettede og have ham til at bekræfte, at han havde lagt an på tiltaltes kæreste. Tiltalte havde taget en kniv med, fordi forurettede, ifølge andre, havde sagt, at tiltalte bare kunne komme, men at tiltalte ville komme galt af sted. Tiltalte havde ingen erfaring med, at forurettede skulle gå med kniv, dog havde forurettede venner på skolen, som tiltalte var bange for. Tiltalte forventede, at forurettede og hans venner ville have noget på sig, hvorfor tiltalte medbragte en kniv for at beskytte sig selv. Da tiltalte fik øje på forurettede, bad han vennen vente udenfor. Tiltalte talte først med forurettede indenfor, indtil de sammen gik udenfor. Da tiltalte konfronterede ham, gik forurettede i selvforsvar. Tiltalte ville have, at forurettede skulle undskylde. Forurettede trak på et tidspunkt i sine bukser, hvorfor tiltalte blev bange for, at forurettede ville tage noget frem. Forurettede havde sagt noget i retningen af: *"Jeg prøver ikke at lave noget med den so"*⁶⁹, hvilket medførte, at det slog klik for tiltalte. Tiltalte trak kniven og stak forurettede i maven. Tiltalte følte ikke, der var noget modstand, og at han derfor ikke måtte have stukket kniven dybt ind. Forurettede sagde noget, hvorefter han løb. Tiltalte fulgte efter forurettede en fem-seks meter for at skræmme forurettede væk. Tiltalte havde ingen intentioner om at slå forurettede ihjel, hvorfor tiltalte lod ham løbe. Tiltalte så efter forurettede for at sikre, at der ikke var sket ham noget. Tiltalte og hans ven tog derefter en taxa mod hovedbanegården. Tiltaltes ven var i chok. Tiltalte smed kniven fra sig på Hovedbanegården. De to sammen et tog hjem, men på turen blev tiltaltes ven sur på ham, hvorfor de gik hver til sit. Da tiltalte

---

⁶⁹ FED2014.221 Ø, s. 4

kom hjem, så han på nettet, at forurettede var i livsfare. Tiltalte tog ud til sin bror, viste ham artiklen og fortalte, at han ville melde sig selv. Tiltalte forklarede, at han meldte sig selv, da han ingen intentioner havde om at slå forurettede ihjel. Kniven skulle ikke have ramt forurettede så højt oppe og heller ikke så dybt. Tiltalte forklarede, at han havde taget en handske på, fordi han ikke ville ridse sine knoer, og derfor ikke fordi han var bange for at afsætte tekniske spor. Tiltalte havde handsken på venstre hånd, som han også førte kniven med. Tiltalte forklarede dog, at det var spontant, han havde taget handsken på. Tiltalte havde stukket forurettede med kniven for at skræmme ham samt for at markere, at forurettede skulle holde sig væk. Tiltalte ved ikke, hvorfor der var læsioner på forurettedes hånd, da der, inden stikket, ikke var fysisk kontakt mellem dem.

Vidnet, V1, forklarede, at han, tiltalte og V4 kørte sammen ind til X. V1 fik at vide, at han bare skulle køre videre, hvorfor han ikke tog med ind på skolen. V1 vidste ikke, at tiltalte havde kniv med, og V1 troede, at tiltalte og forurettede blot skulle snakke sammen. V1 havde en handske i bilen som var væk efter, han havde sat tiltalte og V4 af. V1 vidste ikke, at tiltalte havde taget handsken. V1 ventede ved skolen, hvor han pludselig så forurettede komme løbende. Forurettede steg selv ind i V1s bil, hvor han løftede op i sin trøje, og V1 så, at forurettede var stukket i højre side af maven. V1 kørte derfor forurettede på hospitalet.

Vidnet, V2, forklarede, at han stod ved cykelstativet og så, at der var to drenge, der talte sammen. V2 havde rettet sit fokus mod cyklen igen, da der blev råbt, og vidnet kiggede op og så, at forurettede holdt sig på brystet, mens han løb. Tiltalte løb efter og råbte noget i retningen af: *"Kom her din lille luder"*.⁷⁰

Vidnet, V3, havde set tiltalte og forurettede snakke sammen. V3 kunne se på deres kropssprog, at de skændtes, og at det blev værre og værre. V3 ville gå derover, men forurettede havde rystet på hovedet til hende. Tiltalte og hans ven havde et voldsomt kropssprog, hvorimod forurettede havde et kropssprog, som om han prøvede at forklare sig. V3 kiggede ned i jorden men kiggede op, da der blev råbt. V3 havde set forurettede løb. V3 havde derefter set, at forurettede stod og holdt på sig

---

⁷⁰ FED2014.221 Ø, s. 8

selv, og at han var bleg i ansigtet. V3 ville gå over til forurettede, men da forurettede gik over vejen, tænkte V3, at det nok ikke var så slemt.

Vidnet, V4, havde forklaret, at han talte med tiltalte om, at tiltalte skulle snakke med en på en anden skole. Tiltalte virkede fjern og ophidset. V4 vidste ikke, at tiltalte havde kniv med. Tiltalte fortalte om forurettede i bilen på vej hen til skolen, X. V4 ville gå med tiltalte, da de bare skulle snakke med forurettede, og der ikke skulle ske noget voldeligt. Tiltalte ville hente forurettede og have ham med ud på gaden, dog havde V4 ikke indtrykket af, at det handlede om kameraovervågning. V4 stod et par skridt væk fra tiltalte og forurettede. V4 så tiltalte lave en bevægelse med venstre hånd mod forurettede. Forurettede tog sig til brystet og løb, hvorefter tiltalte løb lidt efter for bagefter at vende om. V4 og tiltalte havde bagefter taget en taxa til hovedbanegården.

Vidnet, V5, forklarede, at hun fra en vindue så tiltalte stå med en kniv.

Vidnet, V6, forklarede, at han fik en taxatur d. 23. september. Den ene passager havde været meget nervøs og skræmt, hvorimod den anden passager var mere frisk i det. Den ene fniste også, hvorimod den anden var tavs og så alvorlig ud.

Vidnet, V8, forklarede, at tiltalte var blevet ked af det, da V8 havde fortalt, at forurettede havde flirtet med hende. V8 vidste ikke, at tiltalte ville komme op på skolen og tale med forurettede.

Vidnet, V9, havde forklaret, at hun talte med tiltalte om tiltaltes kæreste og om forurettede. Det var også V9, der fortalte tiltalte, at forurettede og tiltaltes kæreste snakkede sammen. Tiltalte bad, ifølge V9, ikke V9 om at holde øje med tiltaltes kæreste, dog kunne V9 godt huske, at hun forklarede til politiet, at tiltalte havde bedt hende holde øje med tiltaltes kæreste. V9 forklarede derudover, at hun ikke havde set tiltalte være hidsig eller voldelig. V9 blev foreholdt nogle SMS-beskeder mellem hende og tiltalte, hvor V9 d. 23. september klokken 12.01 havde skrevet: *'Der er kamera.'*, og at tiltalte klokken 13.41 havde skrevet *'Ikke skriv det er ordnet'*, og at tiltalte klokken 13.42 skrev *'Har gjort det'*. V9 forklarede, at hun godt vidste, at tiltalte skulle mødes med forurettede, dog kunne hun ikke huske, hvorfor der blev skrevet om overvågningskamera. V9 troede, at det var, hvis at det

nu skulle udvikle sig til et slagsmål, ville hun ikke indblandes. V9 var sammen med tiltalte samme dag, tiltalte havde snakket med forurettede. Tiltalte bad V9 komme ud til ham, hvor de kørte lidt rundt. Tiltalte havde fortalt V9, hvad der var sket, hvilket V9 ikke troede på, indtil hun modtog et opkald om, at forurettede var i livsfare. V9 fik først at vide, at forurettede var død, hvilket fik tiltalte til at slå på en sten og på bilen. Efterfølgende fik V9 at vide, at forurettede var i live, hvilket gjorde tiltalte glad, og de begyndte sammen at bede. Da V9 blev ringet op 3. gang, fik hun at vide, at forurettede nu var død, hvilket igen fik tiltalte til at slå en sten og på bilen.

Vicestatsobducent, dr. med. Gyda Lolk Ottesen forklarede, at knivstikket var gået gennem hele forurettedes lever. Dog kunne man ikke i dette tilfælde sige noget om, hvorvidt der var stukket i bund. Vicestatsobducenten forklarede yderligere, at dødårsagen var knivstikket, men at det ikke var klart, om det var drab eller vold med døden til følge.

Af obduktionsrapport fremgik det, at stiklæsionen gik gennem leveren og gennem legemspulsåren i niveau med afgang af pulsåren i højre nyre. Stikkanalens længde var cirka 10 centimeter.

På baggrund af tiltaltes og vidnernes forklaring samt SMS-beskederne mellem V9 og tiltalte, fandt fem nævninge og tre dommere, at tiltalte måtte have anset det som *overvejende sandsynligt*, at knivstikket ville medføre, at forurettede afgik ved døden. De lagde vægt på karakteren af knivstikket (at kniven medførte i en svingende bevægelse mod maveregionen), oplysningerne om stiklæsionens placering samt stikkanalens længde. Tiltalte ansås derfor som skyldig i manddrab efter straffelovens § 237.

En nævning stemte for at frifinde tiltalte for manddrab efter straffelovens § 237, da nævningen ikke fandt, at det med den, til domfældelse, fornødne sikkerhed var bevist, at tiltalte havde forsæt til manddrab. Nævningen fandt, at forholdet i stedet skulle henføres under straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 246.

Byretten fandt, tiltalte skyldig i manddrab efter straffelovens § 237, jf. retsplejelovens § 891, stk. 4. Tiltalte blev idømt 12 års fængsel.

Tiltalte ankede dommen med påstand om frifindelse.

Efter bevisførelsen for landsretten, fandt tre nævninge og tre dommere, at tiltalte af de grunde, der var anført af byrettens flertal, var skyld i manddrab efter straffelovens § 237. Seks nævninge fandt ikke, at tiltalte havde haft det fornødne forsæt til manddrab. De fandt det derimod godtgjort, at tiltalte var skyldig i vold med døden til følge efter straffelovens § § 245, stk. 1, jf. § 246. Jævnfør retsplejelovens § 931, stk. 2 blev Tiltalte frifundet for manddrab efter straffelovens § 237.

Landsretten fandt tiltalte skyldig i vold med døden til følge efter straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 246. Tiltalte blev idømt 8 års fængsel.

Kommentar

I denne dom finder byretten tiltalte skyldig i manddrab efter straffelovens § 237. I dommen ses, hvordan de øvrige omstændigheder spiller ind under vurdering af, hvorvidt der er forsæt. Her lægger de særligt vægt på SMS-beskederne mellem V9 og tiltalte. Det må antages at tiltalte allerede inden mødet med forurettede havde fortalt V9, at han ville gøre noget ved forurettede. Af deres indbyrdes SMS-beskeder fremgår det, at V9 har skrevet, at 'der er kamera.', og at tiltalte, efter gerningstidspunktet, skriver til V9: 'Ikke skriv det er ordnet' og 'Har gjort det'. Dette kan indikere, at tiltalte allerede før mødet med forurettede, har planlagt - og derved har haft forsæt til - at dræbe forurettede. Byretten ligger også vægt på tiltaltes egen forklaring. Tiltalte forklarer, at han kun har en handske på, på venstre hånd, hvilket er den hånd, han holder kniven i, og som han stikker med. Tiltaltes højre hånd har ikke handske på. Tiltalte påstår selv, at han tager handske på, fordi han ikke ville '*ridse sine knoer*', hvis nu han og forurettede skulle komme op at slås. Tiltalte tager derfor, ifølge ham selv, ikke handsken på, fordi han er bange for at afsætte tekniske spor. Forklaringen virker ikke troværdig, idet han ikke samtidig tager en handske på sin højre hånd. Det er ligeledes bemærkelsesværdigt, at tiltalte medbringer en kniv samt tager en handske på for at '*beskytte sig selv*'. En anden væsentlig ting er, at da tiltalte stikker forurettede, fører tiltalte kniven i en svingende bevægelse. Dette indikerer, at han forsøger at ramme forurettede med noget kraft for at skade ham.

Sidst vil tiltalte også have forurettede med udenfor i stedet for at blive inde på skolen, hvilket også indikerer, at tiltalte har en særlig hensigt med mødet.

Tiltalte stikker forurettede i maven, hvorfor tiltalte burde have anset det som overvejende sandsynligt, at F kunne dø af knivstikket. Der er derfor tale om sandsynlighedsforsæt.

Landsretten finder, modsat byretten, at tiltalte ikke er skyldig i manddrab men derimod skyldig i vold med døden til følge. Tiltalte forklarer, at han blot havde taget en kniv med for eventuelt at kunne beskytte sig selv mod forurettede og forurettedes venner, som tiltalte var bange for, idet han havde hørt fra nogle andre, at han ville komme til skade, hvis han konfronterede forurettede. Dette indikerer, at tiltalte medbringer kniven, og at han vil bruge den, hvis han finder det nødvendigt, men at han, modsat byrettens dom, ikke har forsæt til, at forurettede skal dø. Derudover har V9 ikke oplevet tiltalte være voldelig eller hidsig forud for gerningen, hvilket kan indikere, at tiltalte blot ønskede at snakke med forurettede på stille og rolig vis. Tiltalte forklarer, at han stak forurettede spontant, fordi forurettede havde sagt: *“Jeg prøver ikke at have noget med den so”*. Det kan derfor antages, at tiltalte havde handlet i en meget følelsesladet tilstand og derfor ikke havde forsæt til at dræbe forurettede, men blot ville give ham *‘en lærestreg’* for sin kommentar om tiltaltes kæreste samt flirteriet. Dette støttes blandt andet af V9's forklaring om tiltaltes frygt for, at forurettede skulle dø samt hans reaktioner på de tre opkald, som hun modtog vedrørende forurettedes tilstand. Dette indikerer, at han havde forsæt til knivstikket, men derimod ikke forsæt til drabet, hvorfor tiltalte ikke kan dømmes efter straffelovens § 237 om manddrab, men derimod efter straffelovens § 245, jf. § 246 om vold med døden til følge. Der er derfor tale om sandsynlighedsforsæt, da tiltalte burde have anset det som overvejende sandsynligt, at forurettede ville dø, hvis tiltalte stak ham. Der foreligger derfor ikke er forsæt til døden, men derimod forsæt til volden.

6.2.6 TfK.2017.272/2V

Dommen omhandler to tiltalte T1 og T2 som i forening påkørte F og J med en motocrosser, ligesom de flere gange havde sparket J i hovedet og på kroppen. Føreren af motocrosseren T2 var tiltalt for bl.a. overtrædelse af straffelovens § 245, jf. § 246, idet T2 havde påkørt F og J, hvoraf den ene, F, afgik ved døden. T1, som var passager, var tiltalt for bl.a. medvirken til påkørslen.

I forhold 1 var T1 og T2 tiltalte for overtrædelse af principalt straffelovens § 237 samt straffelovens § 237, jf. § 21 og subsidiært straffelovens § 245, jf. § 246. T1 var tillige tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 247, stk. 1. I forhold 2 var T1 derudover tiltalt for overtrædelse af våbenlovens § 10, stk. 2, jf. § 4, stk. 1, og våbenbekendtgørelsens § 57, stk. 4, jf. § 16, stk. 1, nr. 5, imens T2, i forhold 3, var tiltalt for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 3, jf. bilag 1, liste B, nr. 16 og i forhold 4 tiltalt overtrædelse af færdselslovens § 117, jf. § 54, stk. 1, 1. pkt., og § 118, jf. § 3, stk. 1.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om fængselsstraf. T1 nægtede sig skyldig i forhold 1 og erkendte sig skyldig i forhold 2. T2 nægtede sig skyldig i forhold 2, men T2 erkendte sig skyldig i overtrædelse af straffelovens § 252 og § 241. T2 erkendte sig ligeledes skyldig i forhold 3 og 4.

Af dødsattestpåtegningen vedrørende F fremgik det, at der var fundet et blodunderløbent mærke i hårbunden, blodunderløbent mærke i højre side af bugen, flere hudafskrabninger på forskellige steder af kroppen samt et stort åben kvæstningssår på højre lår. Som følge efter et eller flere kraftige, stumpes traumer var der fundet brud af nogle af ribbenene, brud i venstre hofteskål og brud af højre albueben. Der var også fuldstændig overrivning af legemspulsårens brystdel med 2,2 liter blod i venstre lungehule samt en del bristninger i leveren. Overrivning af legemspulsåren med deraf indre forblødning ud i venstre lungehule blev antaget at have været dødsårsagen. F havde med sikkerhed været i live i forbindelse bristningerne i leveren samt bruddet i højre albuedel.

Det blev af efterforskningen ved Østjyllands Politi slået fast, at de påviste skader på F var forenelige med, at han blev påkørt forfra og stående af den fundne motocrosser.

Af J's personundersøgelse fremgik det, at J ligeledes havde hudafskrabninger flere steder på kroppen. Af journalmateriale fra Aalborg Universitetshospital fremgik det, at J var blevet opereret for et åbent benbrud, og at han derudover havde pådraget sig brud af adskillige ribben. Der blev ligeledes konstateret sammenfald af lungevævet nedadtil på højre side. Læsionerne samt knoglebruddene var følger af kraftige stumpes traumer og kunne derfor meget vel være kommet af

en påkørsel. Det blev ikke vurderet, at J havde været i umiddelbart livsfare, dog blev det bemærket, at en direkte påkørsel med motorkøretøj indebærte risiko for livsfare som følge af indre kvæstelser.

Af T1s personundersøgelse fremgik det, at T1 havde kvæstningssår i hovedbunden, rødme ved højre håndled, rødme på venstre skulder og venstre overarm, blodunderløbent mærke på højre kno samt diverse hudafskrabninger. Derfor var T1 venstre håndryg voldsomt hævet. T1 angav ømhed ved venstre hofte og haltede let. Det blodunderløbne mærke på højre kno kunne have karakter af slagsmålslesion.

Af retskemisk erklæring fremgik det, at der var påvist stoffer, som havde både dæmpende og stimulerende effekt på T1s centralnervesystem.

Af T2s personundersøgelse fremgik det, at T2 havde kvæstningssår i baghovedet, hævelse af højre håndryg samt flere hudafskrabninger. Læsionerne var følger efter stumpe traumer som kunne være slag, anslag eller skuren mod fast underlag. Det fremgik af retskemisk erklæring, at der blev fundet stoffer i T2s ekstremitetsblod og urin.

Byretten lagde følgende til grund om hændelsesforløbet, efter særligt de tiltaltes forklaringer i grundlovsforhøret og under hovedforhandlingen samt efter vidneforklaringerne, de lægelige oplysninger og erklæring:

De tiltalte ankom, den 26. maj 2015, til J's bopæl på T2's motocrosser. Det fandtes ikke bevist, at formålet med besøget var inddrivelse af den gæld, som J havde til T2. T1, T2, J og F var alle påvirket af stoffer og/eller alkohol. Under besøget var der opstået dårlig stemning, hvorfor de tiltalte besluttede at forlade stedet. T1 satte sig bag på motocrosseren, imens T2 satte sig foran og førte den. J og F stillede sig ud midt på vejen ved huset, og imens kørte de tiltalte mod byen. T2 besluttede sig dog for at vende om. T2 accelererede og kørte tilbage i den retning, hvor J og F stod på vejen, hvorfor J og F begge blev ramt af motocrosseren forfra. F fik sin legemspulsåre revet over, hvilket medførte, at F afgik ved døden. T2 kørte efterfølgende over J en gang mere, hvorimod det ikke

fundtes bevist, at T2 igen kørte over F. J blev sparket af T1 på kroppen og i hovedet. J var ikke på noget tidspunkt i livsfare.

Byretten fandt, på baggrund af ovenstående oplysninger, at de tiltalte havde udført handlingerne i forening. Byretten lagde vægt på, at begge tiltalte sad på motocrosseren ved påkørslen, og at T1 ikke på noget tidspunkt forsøgte at stoppe T2 eller selv stå af motocrosseren. Byretten lagde derudover også vægt på, at de tiltalte samtidig udøvede vold mod J, idet T2 kørte hen over ham, mens T1 sparkede J på kroppen og i hovedet.

Byretten fandt det ikke bevist, efter handlingernes karakter samt en samlet vurdering af forløbet, at T1 og T2 havde direkte forsæt til at slå J eller F ihjel, eller at T1 og T2 anså det for overvejende sandsynligt, at deres handlinger ville medføre, at J eller F ville afgå ved døden. Byretten fandt det ligeledes ikke bevist, at T1 og T2 havde anset det som en mulig følge, at J og F ville afgå ved døden og havde accepteret dette. Byretten fandt det derfor ikke bevist, at T1 eller T2 havde forsæt til manddrab, hvorfor de ikke var skyldige i overtrædelse af straffelovens § 237, jf. til dels § 21.

Byretten fandt, at det måtte have stået T1 og T2 klart, at det var overvejende sandsynligt, at J og F ville blive ramt af motocrosseren og derfor komme alvorligt til skade. T1 og T2 fundtes derfor at have forsæt til udøvelse af vold af særlig rå, brutal og farlig karakter i medfør af straffelovens § 245. Grundet F afgik ved døden efter påkørslen, forelå der særdeles skærpene omstændigheder, hvorfor handlingen mod ham er omfattet af straffelovens § 246. Byretten bemærkede, at det kunne lægges til grund, at der var årsagssammenhæng mellem voldsudøvelsen og følgerne, og at volden medførte døden, derfor kunne tilregnes de tiltalte som uagtsomt.

Byretten fandt, at volden J havde været udsat for, var sket under særligt skærpene omstændigheder og derfor omfattet af straffelovens § 245, stk. 1, 2. pkt. Byretten fandt ikke, at volden havde været af så grov beskaffenhed, at der af den grund forelå særdeles skærpene omstændigheder, jf. straffelovens § 246, også selvom volden var udøvet med en motocrosser. Byretten fandt derfor, at T1 og T2, i forhold til J, ikke var skyldige i overtrædelse af straffelovens § 246.

Byretten fandt T1 delvist skyldig i den subsidiære tiltale i forhold 1 og skyldig i forhold 2, jf. straffelovens § 245, stk. 1, 1. og 2. pkt., jf. § 247, stk. 1, jf. til dels § 246, våbenlovens § 10, stk. 2, jf. § 4, stk. 1, og våbenbekendtgørelsens § 57, stk. 4, § 16, stk. 1, nr. 5.

Byretten fandt T2 delvist skyldig i den subsidiære tiltale i forhold 1 og skyldig i forhold 3 og 4, jf. straffelovens § 245, stk. 1, 1. og 2. pkt., jf. til dels § 246, lov om euforiserende stoffer § 3, stk. 1, jf. § 2, stk. 4, jf. bekendtgørelse om euforiserende stoffer § 27, stk. 1, jf. § 3, jf. bilag 1, liste B. nr. 16, og færdselslovens § 117, jf. § 54, stk. 1, 1. pkt., og § 118, jf. § 3, stk. 1.

T1 og T2 blev hver idømt fængsel i 6 år og 6 måneder.

Dommen blev anket til landsretten, hvor anklagemyndighed påstod domfældelse i overensstemmelse med tiltalen i 1. instans samt skærpe. T1 påstod frifindelse i forhold 1, subsidiært formildelse. T2 påstod frifindelse i forhold 1 og delvis frifindelse i forhold 4, idet T2 ikke kunne erkende forsætligt at have voldt skade på andres person ved kørslen. T2 havde subsidiært påstået formildelse.

T1, T2 og vidnerne R, B, N, K, H, statsobducenten, bilinspektør Poul Erik Bech og J havde vedstået deres forklaringer for byretten.

T2 havde supplerende forklaret, at han ikke havde brug for de 1.500 kroner, som J skyldte ham, da T2 havde modtaget sygedagpenge. T2 forklarede, at der ingen konflikter var mellem ham og J. T2 kunne huske, at J ringede og ville have ham til at komme over. T2 kunne ikke huske hvorfor, han havde fortalt til sine venner, at J skyldte ham penge. T2 kunne ikke huske, hvad der skete den pågældende aften, ej heller grundlovsforhøret, hvilket muligvis kunne skyldes, at han havde slået hovedet. T2 troede ikke, at han havde forklaret politiet, at han ønskede at ramme J med motocrosseren. T2 forklarede, at motocrosseren var sværere at styre samt at man ikke kunne tale sammen, når man sad to personer på den. T2 forklarede, at hvis man slap føreren, ville man ryge af. T2 havde ikke talt med T1, om de penge, J skyldte ham.

T1 havde supplerende forklaret, at J, under opkaldet, havde nævnt, at han skyldte T2 penge, men at de kunne få kokain i stedet. T1 forklarede, at de ikke havde kørt over til J på grund af pengene. T1 forklarede, at T2 og J var gået udenfor, og at han vidste, om det var J eller T2, der blev slået, da han først gik ud lidt senere. T1 havde set, at F og J stod midt på vejen, og T2 stod lidt længere nede med hans motocrosser. T1 huskede ikke at have forklaret, at han skulle have sagt til T2, at han ikke skulle køre dem ned. T1 forklarede, at han satte sig op på motocrosseren bag ved T2 som accelererede kraftigt. T2 kunne ikke springe af, og det var heller ikke muligt at bede T2 om at stoppe. Til politiet havde T2 forklaret, at de kørte direkte mod J og F, men det kunne han ikke huske at have forklaret. Efter påkørslen af F troede T1, at han først gik over til F, men at han ikke tænkte på at ringe efter en ambulance, selvom han ikke kunne komme i kontakt med F. Bagefter gik T1 over til J og sparkede ham i maven, men ikke i hovedet. T2 så kun T1 køre J over én gang.

R havde supplerende forklaret, at hun så motocrosseren vende. R havde hørt, at de blev ved med at råbe, og at det blev værre og værre. J havde flere gange sagt, at "de har kørt ham over". R forstod det som, at de havde kørt hans kammerat over. R så, at den anden person blødte fra underlivet, og R lagde ham i aflåst sideleje.

B havde supplerende forklaret, at han havde hørt, at en motocrosser havde vendt om og kørt tilbage med høje omdrejninger og accelererende. B havde herefter hørt noget kure hen ad vejen og et "smak".

N havde supplerende forklaret, at F den pågældende aften var blevet ringet op af J, hvorefter F havde kørt ud til ham. N huskede ikke, hvornår T2 havde fortalt ham om de penge, som J skyldte ham. N kunne ikke se andre grunde end pengene til, at T2 besøgte J den pågældende aften.

K havde supplerende forklaret, at han var kommet kørende og set en person liggende i vejkanten. K havde set en anden person ligge henne ved huset. Personen havde brækket benet og fortalte, at de havde fået tæsk og var blevet kørt over "på kryds og tværs".

H har forklaret, at motocrosseren vendte ud for vidnets hus og gassede op. H hørte et "dunk", hvorefter han hørte noget, der kurede hen ad vejen. En person med en grøn hættetrøje mente at have brækket sit ben. H havde set en person med rød hættetrøje råbe efter J og bagefter trukket ham ud af huset. J blev herefter kastet mod jorden, hvor han blev slået og sparket rigtig mange gange. H var 75 % sikker på, at det var personen i den røde hættetrøje, som havde kørt J over. J blev kørt over to gange. Personen med grøn hættetrøje var passiv under hele forløbet og gjorde ikke noget ved J og råbte ikke noget. H blev foreholdt uddraget af afhøringsrapporten, hvor H forklarer, at personen i den grønne hættetrøje kørte J over. Dog mente H, at han under afhøringen havde været meget chokeret over hændelsen.

Statsobducenten havde supplerende forklaret, at pulsen forsvandt ret hurtigt efter overrivningen af legempulsåren samt at alle de væsentlige skader var forenelige med påkørsel forfra med anslag mod bækkenområdet med bækkenbrud til følge. Statsobducenten havde forklaret, at det konstaterede var foreneligt med, at læsionerne var påført efter dødens indtræden. Det var hendes vurderingen, at læsionen på J's underben ikke kunne være opstået, mens J lå ned.

Bilinspektør Poul Erik Bech havde supplerende forklaret, at når han skrev, at motocrosseren "ad flere omgange påkørte to personer", var det et udtryk for konklusionen på hans undersøgelser, og altså ikke noget han havde fået oplyst forud for undersøgelsen.

J havde supplerende forklaret, at han stadig ikke kunne huske, hvad der foregik den pågældende aften. J forklarede, at han og T2 altid godt havde kunnet tale sammen. J havde ingen anden forklaring på, det der var sket udover, at J skyldte T2 penge. J huskede ikke, at han havde været afhørt mange gange. J huskede kun afhøringen på sygehuset.

Landsretten havde i lighed med byretten lagt vægt på T1's og T2's forklaringer i grundlovsforhøret og under hovedforhandlingerne, på de lægelige oplysninger vedrørende F, J og de tiltalte samt statsobducentens forklaring. Landsretten havde tillige lagt vægt på bilinspektørens forklaring. Landsretten kunne på baggrund ovenstående i det hele tiltræde det hændelsesforløb, som var lagt til grund ved byrettens dom.

Landsretten fandt det efter bevisførelsen ubetænkeligt at lægge til grund, at T2 havde forsæt til at påkøre F og J. Landsretten lagde bl.a. vægt på, at T2 ikke kunne huske at have forklaret, at han styrede motocrosseren mod J i høj fart. Landsretten lagde derudover vægt på, at T2 efter påkørslen, og mens J lå på jorden med alvorlige kvæstelser, valgte at påkøre J på ny. Landsretten fandt, efter bevisførelsen, ikke grundlag for at anse de tiltalte for udtrykkeligt eller stiltiende at have aftalt, at der skulle ske påkørsel af J eller F på det tidspunkt, hvor T2 vendte motocrosseren. Landsretten fandt heller ikke, at der havde stået klart for T1, at T2 havde til hensigt at foretage en påkørsel, da T2 vendte motocrosseren. Den omstændighed, at T1 efterfølgende tog del i voldsudøvelsen mod J, udgjorde ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at T1, inden påkørslerne af F og J, havde forsæt til påkørslerne. T1 kan derfor ikke anses for, som passager, strafferetligt at være medansvarlig for T2's påkørsel F og J.

Landsretten tiltrådte, at volden mod J i form af spark på krop og hoved af T1, og påkørslen på ny af T2, var udøvet af de tiltalte i forening. Landsretten lagde vægt på, at volden var udøvet af dem begge og i samme forløb, og at ingen del af den udøvede vold kunne anses at gå videre, end hvad de hver især på dette tidspunkt havde kunnet påregne.

Af de grunde, der var anført af byretten, tiltrådte Landsretten, at der ikke var grundlag for at anse T2 for at have haft forsæt til drab. Landsretten fandt ej heller, at T1 havde haft forsæt til drab. Landsretten tiltrådte derfor, at de tiltalte var blevet frifundet for den principale tiltale for drab og drabsforsøg.

Af de af byretten anførte grunde, tiltrådte landsretten, at den vold, der var udøvet af T2 mod J henføres under straffelovens § 245, stk.1, mens volden mod F henføres under straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 246.

Landsretten tiltrådte, at T2 var fundet skyldig i forhold 4 som sket.

T1 var i forhold 1 skyldig i overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 247, stk. 1 ved i forening med T2 med en motocrosser at have kørt hen over J, ligesom de flere gange sparkede J i hovedet og på kroppen.

Byrettens afgørelse af skyldsspørgsmålet i forhold 1 og 4 vedrørende tiltalte T2 blev stadfæstet med den ændring, at kun den del af volden i forhold 1, der bestod i med en motocrosser at have kørt hen over J samt flere gange at have sparket J i hovedet og på kroppen, kunne anses for begået i forening med T1.

T2 blev idømt fængsel i 6 år og 6 måneder. Ved fastsættelsen af straffen for T2 blev der lagt vægt på voldens karakter, omfang og følger, og at en del af volden mod J var begået i forening med T1.

T1 blev idømt fængsel i 1 år. Ved fastsættelsen af straffen for T1 blev der lagt vægt på voldens karakter og omfang og omstændighederne, hvorunder volden var udøvet, herunder at volden var udøvet mod et værgeløst offer. Landsretten lagde tillige vægt på, at T1 tidligere var straffet flere gange for personfarlig kriminalitet.

Kommentar

I denne dom finder byretten, at T1 og T2 ikke har anset det for overvejende sandsynligt, at deres handling vil medføre, at J eller F vil afgang ved døden. Det vil sige, at T1 og T2 ikke har direkte forsæt til at forvolde F's eller J's død. Byretten finder det heller ikke bevist, at T1 og T2 har accepteret den mulige følge, at J og F kunne afgang ved døden. Det måtte dog have stået T1 og T2 klart, at det var overvejende sandsynligt, at de ville ramme J og F med motocrosseren, da de kørte accelererende hen mod J og F, imens de stod midt på vejen. På baggrund af dette har T1 og T2 forsæt til vold. Volden mod J er omfattet af straffelovens § 245, hvorimod volden mod F er omfattet af straffelovens § 245, jf. § 246, idet F afgang ved døden som følge af påkørslen. Byretten finder derudover også, at T1 og T2 handler i forening, da T1 ikke forsøger at stoppe påkørslen af F og J, og at de tiltalte, efter påkørslen, begge udøver yderligere vold mod J, hvor T1 sparker ham, og T2 påkører ham igen. Altså er de tiltalte medansvarlige for hinandens vold mod J. T1 og T2 har forsæt til vold, men de har uagtsomhed i forhold i døden.

I landsretten forklarer både T1 og T2, at motocrosseren er sværere at styre, når man sidder to på den, at man ikke kan tale sammen eller slippe føreren, da dette vil gøre, at T1 ville falde af. I og med at T1 og T2 er på vej væk, da T2 vender motocrosseren, vurderes det, at T1 og T2 hverken udtrykkeligt eller stiltiende har aftalt, at der skulle ske påkørsel af J og F. Det har derfor ikke været tydeligt for T1, at T2 havde hensigt til at påkøre J og F. Idet T1 hverken har mulighed for at standse T2 i at påkøre J og F eller har mulighed for at hoppe af motocrosseren, findes det bevist, at T1 ikke havde forsæt til påkørslen samt at T1 ikke har været medansvarlig for påkørslen af J og F. At T1, efter påkørslen, udøver vold mod J, udgør ikke tilstrækkeligt grundlag for at fastslå, at T1 havde forsæt til påkørslen.

I forhold til påkørslen havde T2 forklaret til politiet, at han ønskede at ramme J. Det der indikerer, at T2 havde forsæt til at påkøre F og J er, at T2 vender sin motocrosser og accelerer hen mod F og J, hvor han påkører dem, samt at han påkører J endnu en gang på trods af, at J allerede er svært kvæstet fra den første påkørsel. At T2 påkører J af flere omgange, bliver også bekræftet af bilinspektøren.

T1 og T2 udøver vold mod J i forening, idet volden er udøvet af dem begge og i samme forløb. T2 påkører J, imens T1 sparker J. Ingen del af den udøvede vold anses for at gå videre end, hvad de hver især kunne påregne. T1 er derfor medansvarlig for T2's gentagne spark på Js hoved og krop, ligesom at T2 er medansvarlig for T1's 2. påkørsel af J.

På baggrund af ovenstående er der tale om sandsynlighedsforsæt, idet T2 har anset det for overvejende sandsynligt, at J og F kunne dø af at blive påkørt af et motordrevet køretøj.

7. Sammendrag af dommene

7.1 Vold i form af knivstik

Dommene U.1997.334V, U.2007.240V og FED2014.221Ø har det tilfælles, at de tiltalte har stikket den forurettede med kniv én gang, samt at de tiltalte er dømt for overtrædelse straffelovens § 245, jf. § 246 om vold med døden til følge, da de forurettede er afgang ved døden som følge af knivstikket. Dommene U.2001.396H og TfK2010.336V har det tilfælles, at den forurettede i dommene har modtaget adskillige stik med en kniv (eller glasskår), samt at de tiltalte er dømt for overtrædelse af

straffelovens § 237 om manddrab. I dommen TfK2015.819V er tiltalte ligeledes dømt for manddrab efter straffelovens § 237, dog er forurettede kun blevet stukket med kniv én gang af tiltalte. Tiltalte stak forurettede i brystkassen med *betydelig kraft*, således at kniven på 17,5 centimer gik gennem hjertet og den ene lunge. Tiltalte påstod, at hun havde handlet i selvforsvar, da forurettede havde taget kvælertag på hende. Dog stemte mærkerne på tiltaltes hals ikke overens med den påstand, og tiltalte havde derudover også udtalt til politiet, at hun ikke stak forurettede, imens han tog kvælertag på hende. I U.1997.334V var knivstikket påført i forurettedes lår med en *vis kraft*. I samme dom fremgår det også, at ethvert knivstik indebærer en risiko, dog er knivstik i arme og ben mindre farlige end stik i resten af kroppen. I U.2007.240V var stikket påført i forurettedes venstre bryst med *nogen kraft*. I FED2014.221Ø var stikket tilført bugen, dog kunne man i dette tilfælde ikke sige noget om, hvorvidt der var stukket i bund. Knivstikket var dog gået gennem hele forurettedes lever. U.2001.396H blev forurettet tildelt adskillige knivstik, spark og slag, hvor tiltalte til sidst havde overskåret As strubehoved. Det er derfor tydeligt, at tiltalte har haft direkte forsæt til døden, hvorfor tiltalte, som nævnt, er tiltalt for manddrab. I TfK2010.336V er der flere tiltalte, der i forening udøver vold mod forurettet med brug af både kniv og glasskår. Voldsudøvelsen, som også indebærer slag, foregår over længere tid, hvorfor forurettede forbløder ihjel, og hvorfor de tiltalte anset døden, som følge af mishandlingen, den grove vold, som overvejende sandsynligt.

7.2 Vold i form af skud

I dommen U.2004.1456H havde de tiltalte handlet i forening, hvor de sammen havde planlagt og begået et bankrøveri. De medbragte en skarpladt og afsikret revolver, og de blev begge tiltalt for at skyde en, der prøvede at forhindre dem i at flygte fra bankrøveriet. En af de tiltalte nægtede sig skyldig og gjorde gældende, at han ikke havde forsæt til manddrab. Dog stemte dette ikke overens med det faktum, at de havde medbragt en skarpladt og afsikret revolver, hvis de kun havde tænkt sig at true med den. Det indikerer, at de begge har accepteret muligheden for, at de kunne komme til at stå i den situation, hvor de ville bruge den, og dermed risikere at dræbe en. De tiltalte blev straffet for manddrab efter straffelovens § 237. I dommen U.1995.20H medbragte den tiltalte ligeledes et ladt våben, idet han medbragte en ladt salonriffel til et værtshus, hvor han havde tænkt sig at skyde nogen, han tidligere havde været i et slagsmål med uden for værtshuset. Den tiltalte kunne dog ikke finde dem, hvorfor han gik ind på værtshuset. Her affyrede tiltalte et skud mod en mand, som blev ramt i panden og afgik ved døden. Tiltalte blev frifundet for manddrab og dømt for

vold med døden til følge efter straffelovens § 246, jf. § 245. De tiltalte i U.2004.1456H medbragte en ladet revolver med den hensigt at bruge den, hvis det blev nødvendigt, hvilket det gjorde, da de blev forsøgt forhindret i at flygte fra bankrøveriet. De tiltalte havde derfor inden bankrøveriet forestillet sig følgende indtræden som mulig og accepteret denne. Den tiltalte fra U.1995.20H havde forsæt til manddrab, dog var det, han havde planlagt at skyde der ikke. Selvom tiltalte affyrede et skud mod en mand, som han ramte i panden, var det ikke noget, han havde planlagt at gøre. Det fremgår ikke af dommen, at tiltalte *sigtede* på forurettede eller forurettedes pande, men det fremgår, at tiltalte *affyrede* et skud mod forurettede, som ramte ham i panden. Tiltaltes hensigt har derfor ikke været at dræbe forurettede, hvilket vil sige, at tiltalte ikke har haft forsæt til drab. Tiltalte har derimod haft forsæt til vold ved at affyre et skud mod forurettede. Tiltalte havde ikke planlagt at dræbe manden på værtshuset, men han burde have indset, at der, når han affyrede et skud mod en anden person, var overvejende sandsynlighed for, at han ville ramme denne person, og at dette kunne få fatale konsekvenser.

7.3 Stump vold (slag, spark, tramp og lignende)

Dommene U.2002.349/2V, U.2009.315V, TfK 2017.272/2V og TfK2021.1150Ø har det tilfælles, at der er en vis gentagenhed i de tiltaltes voldudøvelse. Domstolene har tillagt det betydning, at de forurettede under voldsudøvelsen har været enten værgeløse og/eller lagt ned, hvor de tiltalte har fortsat med udsætte de forurettede for vold. U.2002.349/2V består den udøvede vold overvejende af næveslag. Den forurettede falder dog af flere omgange og rammer fortovet, hvilket medførte, at forurettede afgår ved døden, og tiltalte dømmes for overtrædelse af straffelovens § 245, jf. § 246, idet tiltalte ikke havde forsæt til døden men derimod forsæt til den udøvede vold. I dommen TfK 2017.272/2V blev de tiltalte ligeledes dømt for vold med døden til følge, idet de påkørte de forurettede med en motocrosser, hvorefter de fortsatte voldsudøvelsen i form af slag og spark, imens den ene tiltalte påkørte den ene af de forurettede endnu en gang. I U.2009.315V sparkede og trampede tiltalte på forurettet. Forurettede lå til sidst på jorden og lod sine arme falde ned langs siden, hvor tiltalte fortsatte med at trampe på forurettede yderligere to gange til trods for, at forurettede nu var værgeløs. Tiltalte havde trampet forurettede gentagne gange i ansigtet, idet forurettede, på grund af blod i svælget, havde lavet gurglelyde, hvilke tiltalte ikke kunne tåle at høre. Hverken byretten og landsretten fandt, at tiltalte havde haft forsæt til, at forurettede skulle dø, i det tiltalte trampede forurettede i ansigtet for at stoppe gurglelydene. Dog fandt landsretten, at

tiltalte burde have indset, at forurettede ville afgå ved døden som følge af den grove vold, hvis ikke han fik hurtig lægehjælp. Tiltalte blev derfor dømt for manddrab efter straffelovens § 237. I dommen Tfk 2021.1150Ø havde to forældre først forsøgt at fremprovokere en abort på deres ufødte barn. De mange fremprovokerede abort mislykkedes gang på gang, dog resulterede det sidste forsøg på abort i en tidlig fødslen. Herefter valgte de kontinuerligt at udøve stump vold mod barnet, hvor de tiltalte havde flere gange taget fat om barnets ribben og klemte hårdt. Barnet afgik til sidst ved døden. De to forældre havde korresponderet via Viber, hvor de blandt andet flere gange snakkede om, at barnet skulle dø samt husket hinanden på at huske at klemme barnet. Domstolene lagde igen vægt på, at volden var udøvet mod en, der var værgeløs. Forældrene havde direkte forsæt til døden, hvorfor de blev straffet for overtrædelse af straffelovens § 237.

8. Konklusion

Det kan være vanskeligt at vurdere ud fra gerningsmandens handlinger, om gerningsmanden i gerningsøjeblikket har haft forsæt til manddrab eller vold med døden til følge, samt hvilken type forsæt, der er. De øvrige omstændigheder kan derfor have stor betydning for domsresultatet. De øvrige omstændigheder er forskellige fra sag til sag, dog er der flere omstændigheder, der går igen alt efter hvilken vold, der er udøvet. I sager om vold medført med kniv lægges der især vægt på, hvor gerningsmanden har stukket med kniven, hvor langt ind gerningsmanden har stukket kniven samt hvor kraftigt gerningsmanden har stukket med kniven. Har gerningsmanden stukket offeret, med betydelig kraft, i brystkassen eller maven, må gerningsmanden være klar over, at offeret vil være i livsfare, idet skade på de indre organer og de store blodkar gør, at offeret hurtigt ville forbløde og derfor dø. På trods af at stik i arme og ben er mindre farlige end stik i mave, brystkasse, hals og hoved er ethvert stik forbundet med en vis risiko for, at offeret vil afgå ved døden. Det var tilfældet i U.1997.334V, hvor tiltalte stak forurettede i låret, da tiltalte var bange for, at forurettede ville tage kvælertag på hende. Kniven ramte dog den store blodåre, som førte blodet tilbage til hjertet, hvorfor S fik organsvigt og døde. Her fandt retten, at der kun forelå forsæt til vold, hvorimod der foreslå uagtsomhed i forhold til døden.

Om volden har været gentagne, spiller også en stor rolle, i domstolenes vurdering af, om hvad der har været forsæt til. Det var for eksempel tilfældet for U.2009.315V, hvor tiltalte havde trampet

gentagne gange på forurettedes hoved, også efter forurettede var stoppet med at beskytte sit hoved. Det samme var gældende for TfK2010.366V, hvor tre tiltalte, over en længere periode, blandt andet havde stukket og skåret i forurettede med knive og glasskår, hvilket medførte, at offeret forblødte ihjel. Også i TfK2021.1150Ø klemmer de to tiltalte deres datter flere gange over en længere periode som gør, at datteren afgår ved døden. Altså kan det være et uheld, at gerningsmanden har stukket offeret med kniv én gang, hvorimod de ti gange næppe er et uheld, hvilket indikerer, at de gentagne knivstik er gjort med forsæt.

Når domstolene skal finde frem til, hvad gerningsmanden har haft forsæt til, tillægges det ligeledes betydning, hvad tiltalte har udtalt samt hvordan gerningsmanden har opført sig før og efter sin gerning. Har gerningsmanden for eksempel skrevet til offeret: "Du skal dø" eller har gerningsmanden skrevet til et vidne: "Jeg gør en ende på hende!" indikerer det, at gerningsmanden har haft forsæt til drab. I U.2009.315V havde tiltalte, efter offeret var blevet helt slapt, trukket offeret hen til gadelys for at optage ham uden på noget tidspunkt at tilkalde hjertehjælp. Tiltalte forklarede selv, at det var så hans ven kunne vurdere, hvorvidt tiltalte skulle ringe efter hjælp. Tiltalte havde også fortalt, at han stod bag drabet til en fest, han var til dagen efter drabet, hvor han havde fremvist billeder og optagelser af forurettede til flere til festen. Dette kunne være et tegn på, at tiltalte havde haft forsæt til at slå forurettede ihjel og var stolt af sin præstation. Det fandt landsretten i midlertidig ikke.

Erklæringer, obduktionsrapporter, faglige udtalelser og lign. tager domstolene ligeledes med i deres afvejning. Her får domstolene ofte et overblik over, hvilke slags læsioner forurettede har fået, hvad læsionerne formentlig er påført med, hvor kraftigt læsionerne er påført samt hvilke læsioner der har medført døden.

Vidneforklaringer er også vigtige, når der skal foretages en afvejning af, hvad gerningsmanden har haft forsæt til. Dette indebærer både SMS'er, som nævnt i ovenstående, mellem gerningsmanden og vidnet, hvad vidnet har fået at vide af gerningsmanden samt hvad vidnet har observeret. I FED2014.221Ø fortalte et vidne, at tiltalte ikke var ophidset eller opførte sig anderledes end normalt, samt at vidnet var blevet glad, da han fik at vide, at forurettede ville overleve, hvorimod

tiltalte var blevet ked af det, da han fik at vide, at forurettede var afgået ved døden. Dette kunne selvfølgelig også være et tegn på, at tiltalte godt vidste, at det ikke var en god situation, han havde fået bragt sig selv i. I byretten fandt de tiltalte skyldig i manddrab, hvorimod landsretten fandt tiltalte skyldig i vold med døden til følge.

Det er derfor tydeligt, at det er forskelligt, hvad der bliver lagt vægt på ved domstolene, og hvordan domstolene skønner, hvad tiltaltes reelle hensigt er. I Tfk.2017.272/2V havde de to tiltalte påkørt to personer med en motocrosser. En af de tiltalte - og føreren af motocrosseren - havde udtalt til politiet, at han ønskede at ramme den ene person med motocrosseren. I U.2009.315V udtalte tiltalte til et vidne til dagen efter, at han havde fortsat med at trampe forurettede i hovedet, fordi han ville stoppe de gurglelyde, som forurettede kom med, da han ikke brød sig om lydene. Lydene kom på grund af forurettede havde blod i svælg som følge af den øvrige vold, forurettede blev udsat for af tiltalte.

Det sker altså, at der hos den ene domstol bliver dømt for enten manddrab eller vold med døden til følge, hvor der hos den anden domstol bliver dømt modsat. Dette bekræfter blot, at det kan være svært at foretage afvejningen om, hvad tiltalte har haft forsæt til. Dog er det efter ovenstående konkluderes, at afgrænsningen mellem straffelovens § 237 og straffelovens § 245, jf. § 246 er forsættet til døden. Har gerningsmanden forsæt til drab, bliver han dømt for manddrab, hvorimod hvis gerningsmanden har forsæt til vold men uagtsomhed i forhold til forurettedes død, kan gerningsmanden ikke dømmes for manddrab men derimod for vold med døden til følge.

9. Litteraturliste

RETSKILDER

LOVE OG BEKENDTGØRELSER

- Almindelig borgerlig Straffelov af 10. Februar 1866 (historisk)
- Straffeloven, LBKG 2021-09-20 nr. 1851

FORARBEJDER

- Bemærkninger til lovforslaget LFF 2018-02-07 nr. 142
- Bemærkninger til lovforslag LFF 2018-04-25 nr. 223

AFGØRELSER

- U.1994.598Ø
- U.1995.20.H
- U.1997.334 V
- U.2001.396H
- U.2002.349/2 V
- U.2004.1456H
- U.2007.240V
- U.2009.315V
- Tfk2010.366V
- FED2014.221 Ø
- TFK 2015.496Ø
- Tfk2015.819V
- Tfk.2017.272/2V
- Tfk2021.1150Ø

KILDER

JURIDISKE BØGER

- Carsten Munk-Hansen, Retsvidenskabsteori, 2. udgave, 1. oplag, 2018, Djøf Forlag
- Gorm Toftegaard Nielsen, Thomas Elhom og Morten Niels Jakobsen, Kommenteret straffelov - speciel del, 11. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2017, Jurist- og Økonomforbundets Forlag
- Jens Evald, Retskilderne og den juridiske metode, 2. udgave, 1. oplag, 2000, Jurist- og Økonomforbundets Forlag
- Knud Waaben, Det kriminelle forsæt, 2. oplag, 1973 Juristforbundet Forlag

- Knud Waaben, Strafferettens specielle del, 6. reviderede udgave v/Lars Bo Langsted, 1. oplag, 2014, Karnov Group
- Peter Blume, Juridisk metodelære, 5. udgave, 1. oplag, 2009, Jurist- og Økonomforbundets Forlag
- Vagn Greve, Poul Dahl Jensen og Gorm Toftegaard Nielsen, Kommenteret straffelov - Almindelig del, 10. omarbejdede udgave, 1. oplag, 2013, Jurist- og Økonomforbundets Forlag
- Vagn Greve, Det strafferetlige ansvar, 2. udgave, 1. oplag, 2004, Jurist- og Økonomforbundets Forlag
- W.E. von Eyben, Juridisk Grundbog Bind 1, 5. udgave, 1. oplag, 1991, Jurist- og Økonomforbundets Forlag

JURIDISKE ARTIKLER

- Clara Juul Holm, Positiv indvilligelsesteori - et bevisproblem, 2016, Tidsskrift for Kriminalret

ØVRIGE:

- <https://denstoredanske.lex.dk/forsæt> sidst tilgået 19/11/2021
- https://denstoredanske.lex.dk/circumstantial_evidence (sidst tilgået den 22/11/2021)